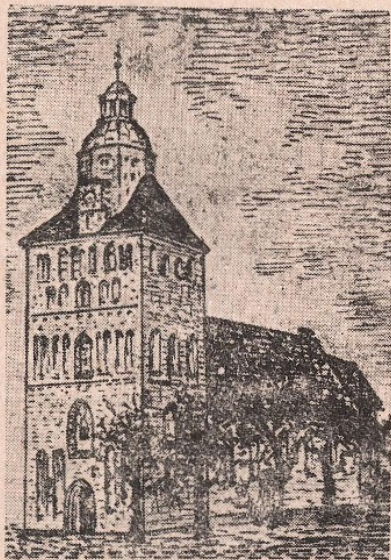

GORZOWSKIE
WIADOMOŚCI
KOŚCIELNE

ORGAN URZĘDOWY
KURII BISKUPIEJ

L u t y **1975**

SPIS TREŚCI

luty 1975

STOLICA APOSTOLSKA

Konieczność i forma modlitwy	39
Komisja Studiów o roli kobiet w społeczeństwie i w Kościele	41
Kobieta w świecie współczesnym	45
Międzynarodowy Rok Kobiety	46

PRYMAS POLSKI

Komunikat w sprawie Mszy św. dla dzieci	47

EPISKOPAT POLSKI

Przedłożenia dla Księży Proboszczów i Rektorów kościołów	47
Zjednoczenie prezbitera z Chrystusem jako Ofiarą	48

BISKUP GORZOWSKI

Uprawnienia spowiedników na Rok Święty	52
Dekrety o zmianach granic parafii:	
Dzierżąno W. — Żelichowo	52
Żary — Sieniawa Żarska	52
Kronika działalności Ks. Bpa Ordynariusza	53

Z ZARZĄDZEŃ PAŃSTWOWYCH

Opłaty w związku z zakładaniem i poszerzaniem cmentarzy	55
Nabycie gruntów na cele nierolnicze (np. pod budowę kościoła)	57
Normy prawne wymiaru podziału nieruchomości i lokali	57

KURIA BISKUPIA

Ks. Dr WŁ. SYGNATOWICZ	
Rok Jubileuszowy w Diecezji Gorzowskiej	61
Ks. Mgr E. WELZANDT	
Pielgrzymka Jubileuszowa Sióstr	65
Dzień Skupienia	65
Wykłady dla prelegentów kursów przedmatrymonialnych	65
Ks. Prob. T. SKIBIŃSKI/Ks. H. DWORAK	
Rok Jubileuszowy w Sanktuarium M.B. w Wysokiej Cerkwi	66
Ks. H. DWORAK	
Promocja lekarska	66
Na marginesie	67
Wydział Duszpasterski	
Duszpasterstwo dobroczynności	67
Ks. Prob. K. RADOM/Ks. H. DWORAK	
Obchody 600-lecia kościoła św. Wawrzyńca w Ługach	68
Ks. A. PELTNER	
Na uroczystość 600-lecia kościoła w Ługach	70

WSPOMNIENIE POŚMIERTNE

Ks. Prał. Jan PALICA	70

GORZOWSKIE WIADOMOŚCI KOŚCIELNE

Organ Urzędowy Kurii Biskupiej

ROK XVII

Luty

Nr 2

ZBŚPOLICA APOSTOLSKA

KONIECZNOŚĆ I FORMA MODLITWY

600-9422/2

Przemówienie śródowe pap. Pawła VI wygłoszone 23 października 1974 r. na audiencji ogólnej.

Wydaje się nam, że wśród życiowych konieczności naszej duchowej epoki istnieje konieczność modlitwy, pojmowanej nie tylko jako obowiązek zawsze ciążyący na wszystkich. Dzisiaj dla pewnych kategorii osób, które możnaby uznać za przedstawicieli naszych czasów, konieczność ta wynika z potrzeby, z instynktownego szukania oddechu, którego zaczyna brakować, jak u kogoś, kto się dusi, komu brak tchu. Odnosi się to do tych, którzy doszli do dna w doświadczeniu tzw. „śmierci Boga”, tzn. radykalnej bezreligijności, która zdawała się wynikać z logiki postępu naukowego, wymarzonej doskonałości społecznej, z samowystarczalności, a zwłaszcza z nowego humanizmu.

Spostrzeżono się jednak, że to wyidealizowane przeżycie prowadzi do celu, nie tak bardzo odległego i w części dojrzewającego w obecnym pokoleniu, do „śmierci człowieka”, tzn. do człowieka bezosobowego, sprawnego do numeru wśród nieokreślonej liczby istnień ludzkich, zredukowanych do zjawisk samych w sobie nie mających znaczenia, a posiadających wartość tylko w odniesieniu do tego, co liczy się poza ich niepowtarzalnym istnieniem, co liczy się w spisie cyfrowym i ewidencyjnym, na płaszczyźnie ekonomicznej i politycznej, na płaszczyźnie również najbardziej pociągającej i zwodniczej, tzn. na płaszczyźnie konsumpcji i używania.

Tę martwą psychologię charakteryzuje głęboki fatalizm, a za nim idzie wielkie poczucie osobistego osamotnienia i nieprzezwycięzonego odizolowania. Wszyscy znamy pewne ujawniające się dzisiaj, do niedawna niezrozumiałe, manifestacje młodzieży, zbierającej się jakby przypadkiem, jak stadło rozproszonych ptaków, zwabionych tylko pustym terenem, na który opadają w postawie obezwładniającego smutku, by świadczyć o nieszczęśliwej pustce ich istnienia i aby stałe buntować się przeciw czemuś, wydając jakby egzystencjalny jęk wrodzonej im woli życia i przeżycia.

To jest ich modlitwa. Tak, modlitwa, świadoma jednak beznadziejnej dewaluacji całego nowoczesnego i tak wychwalanego przeżycia, pewien rodzaj „De profundis” pełnego okrutnej męki wewnętrznej, której odpowiada jakieś obiektywne, tęskne kierowanie się ku „Nieznanemu Bogu” Ateńczyków św. Pawła, czy też ku Jezusowi „Superstar”, pełne sielankowych, dziecięcych i ewangelicznych reminiscencji. Jakkolwiek by było, jest to

jakaś modlitwa, modlitwa młodzieży dogorywającej albo odradzającej się, ogarniętej wrodzoną, dręczącą potrzebą życia nadprzyrodzonego, zmartwychwstającego, życia Bożego.

Czy to dekadentyzm? Czy estetyzm? Trudno powiedzieć. Niemniej jednak trzeba uznać, że to bolesne wyznanie upokorzonej ludzkości łatwo napotyka na drodze uczuciowej, a niekiedy na drodze artystycznej intuicji tajemniczego Wędrowca przygniecionego krzyżem, który powtarza swoje paradoksalne, ale zobowiązujące wezwanie „przyjdźcie do mnie! Ja was pocieszę” (Mt 11, 38).

Gdyby w tym momencie przez przypadek, mogący być tylko tajemnicą miłującej Opatrzności, zabrzmiał błagalny, gregoriański rytm psalmu: „Boże, Boże mój, gorliwie Cię szukam od świtania. Ciebie pragnie dusza moja, ciało moje, Ciebie wygląda jak ziemia zescha, spragniona bez wody” (Ps 62, 23), wtedy przebieg cyklu duchowego zakończyłyby się. Modlitwa napełniałaby się urokiem wiary, a wiara nowym i szczerym życiem chrześcijańskim.

Wiele jest dróg Pańskich. Również jedną z nich może być droga podobnych przeżyć psycho-estetyczno-mistycznych, bez wyrzekania się wyższych i bardziej logicznych dróg rozumu i miłości. Może dzisiaj zgubionemu współczesnemu pielgrzymowi ofiaruje ona swoją własną ścieżkę.

Jednak my, wierzący, mamy otwartą przed sobą inną drogę, mistyczną drogę modlitwy kościelnej, czy to osobistej, czy wspólnotowej i liturgicznej. Jeśli umiemy mądrze iść tą drogą, to metą może być tylko nowa, moralna i społeczna wiosna duchowa, jakiej tak bardzo życzymy sobie w latach posoborowych, a którą w pełni sił i radości wewnętrznej mogą przeżyć ci, którzy zawierzyli wezwaniu Roku Świętego.

Powraca na nasze wargi ewangeliczna prośba: „Panie naucz nas modlić się” (Łk 11, 1). Odrazu nawiązuje się dialog z Chrystusem, który odpowiada: „Tak, trzeba ustawicznie się modlić i nie zniechęcać się” (Łk 18, 1).

Na nasz zarzut, że „my nie wiemy, co mamy mówić w czasie modlitwy, żeby się modlić tak, jak się należy”, odpowiada Apostoł w imieniu Pana: „sam Duch Święty wstawia się za nami w błagalnym wzdychaniu” (Rz 8, 28). Wydaje się wtedy, że sam Jezus podejmuje rozmowę i mówi nam: „Tak oto macie się modlić: Ojciec nasz, który jesteś w niebie...” (Mt 6, 9).

W ten sposób rozpoczyna się i trwa bez końca wielka lekcja o modlitwie, jako o oddechu duszy, jako o potrzebie życia, jako o nadziei, która nie zawodzi (por. Rz 5, 5), jako o rozmowie nadprzyrodzonego współżycia, jako o niezrównanym przeżyciu ludzkości (por. H. Bremond: *Introd. a'la philosophie de la priere*. Bloud et Gay, 1928).

Wystarczy nam teraz zwrócić uwagę na klasyczny zarzut, tak powszechny w naszych czasach, o bezużyteczności modlitwy dla nas, ludzi nowoczesnych, którzyśmy przez postęp naukowy zdobyli poznanie świata i życia ludzkiego. Mówi się, że bezużyteczne jest uciekanie się do Boga, aby wracał w spłot przyczyn, nad którymi albo sami posiadamy władzę, albo znamy ich fatalizm.

Nie trudno będzie dać na to odpowiedź, przynajmniej na nasz osobisty użytek. Nasza wiedza nie tylko nie uważa, że wpływ działania Bożego na działalność przyczyn naturalnych jest zbędny, ale uznaje ten Boży

wpływ i w pewnej mierze (tam zwłaszcza, gdzie szczególnie działała wolność Boga i wolność nasza) tym bardziej wraz ze wzrostem poznania spraw Bożych i ludzkich domaga się go, wzywa go, prosi o niego (por. P. Teilhard de Chardin: *Le milieu divin*).

Na zakończenie tematu o konieczności i formie modlitwy w naszych dniach, chętnie przypominamy o tym, że Episkopat Francuski, z okazji swego plenarnego zebrania w 1973 r., wydał książkę, obiętościowo niewielką, ale bogatą w treść. Dobrze było by, gdybyśmy także zapoznali się z nią i przemyśleli ją. Nosi ona tytuł: „Une Eglise, qui celebre et qui prie”.

Z naszym apostołskim błogosławieństwem.

Thum, z *Osserv. Rom.*, 24. X. 1974 — nieautoryzowane.

MIĘDZYNARODOWY ROK KOBIEITY

Rok 1975 został ogłoszony MIĘDZYNARODOWYM ROKIEM KOBIEITY. W związku z jego ogólnościowym charakterem, będziemy również zamieszczać w GWK materiały dotyczące problematyki kobieity we współczesnym świecie i Kościele.

Powstanie Komisji Studiów, jak i przemówienia papieskie wskazują na walor tego zagadnienia. Wcześniejsze wypowiedzi, związane jakoś tematycznie z problematyką Międzynarodowego Roku Kobieity, np. Emmanuela Mounier: „Kobieita jest także człowiekiem”, czy o. Teilharda de Chardin: „Tak jak żaden człowiek nie może się obejść bez światła, tlenu i witamin, tak też (co widać z coraz bardziej jaskrawą oczywistością) nie może się obejść bez kobieitości”, są w kontekście r. 1975 dobrze osadzone i zrozumiałe.

Red.

KOMISJA STUDIÓW

O ROLI KOBIEITY W SPOŁECZEŃSTWIE I W KOŚCIELE

W dokumencie III Synodu Biskupów „o sprawiedliwości w świecie” czytamy: „Pragniemy również, by kobieity miały swój udział w odpowiedzialności oraz uczestnictwo w życiu wspólnotowym społeczeństwa, a także i Kościoła. Proponujemy, aby ten problem został poważnie przedyskutowany przy użyciu stosowanych środków, np. przez mieszaną komisję złożoną z mężczyzn i kobieit, duchownych i świeckich, różnego stanu i sposobu życia” (AAS, 63(1971), 933-934).

1. POWSTANIE KOMISJI. Przytoczony tekst nie tylko stawia w sposób poważny i sumienny problem kobieity i jej powołania, ale sugeruje sposób poszukiwania rozwiązania tego problemu przez badania naukowe w ramach specjalnie ustanowionej Komisji. Ojciec św. przychylając się do życzenia Zgromadzenia Generalnego Synodu Biskupów, dnia 3 maja 1971 r. utworzył specjalną Komisję Studiów o roli kobieity w społeczności i w Kościele. W skład Komisji wchodzi: 15 kobieit pochodzących z wszystkich części świata i mających różne powołania, 10 mężczyzn duchownych i świeckich, którzy są ekspertami w dzie-

dzinie teologii biblijnej, dogmatycznej, moralnej i liturgii, prawa kanonicznego i cywilnego oraz socjologii i dziennikarstwa, 4 biskupów członków i przewodniczący Enrico Bartoletti, arcybp tyt. z Mindo.

2. **CEL STUDIÓW.** Zadaniem Komisji jest studium roli kobiet w społeczności i w Kościele, badanie relacji między mężczyzną a kobietą na podstawie ich zasadniczej równości, ale także w świetle ich odmienności i wzajemnego dopełniania się. Badania te powinny oczywiście czerpać swoje natchnienie i ukierunkowanie w chrześcijańskiej koncepcji osoby. Powinny być też prowadzone ze względu na misję pastoralną Kościoła.

Komisja jest organem przejściowym i autonomicznym, który będzie przedkładał swoje wnioski Ojcu św. Ze względu na szeroki i wieloaspektowy zakres badań, Komisja powinna, na wszelki możliwy sposób, współpracować z innymi zespołami, które zajmują się tymi zagadnieniami.

3. **PRZEDMIOT FORMALNY.** Komisja wyłączyła z przedmiotu swoich badań takie zagadnienia jak, np.: problem kapłańskich święceń kobiet, dziedzinę spełniania posług kulturowych bez święceń, rolę kobiety w rodzinie. Przedmiotem, który stanowi trzon badań zespołu, jest przede wszystkim uczestnictwo i odpowiedzialność społeczna i kościelna kobiety w świetle osiągnięć, jakie uzyskano w naukach antropologicznych, psychologicznych, biologicznych, socjologicznych itp. Wyniki tych nauk mają być konfrontowane ze Słowem Bożym.
4. **METODY PRACY.** Prace Komisji na sesjach plenarnych i w grupach studiów są koordynowane przez jakąś stałą grupę, która współpracuje z przewodniczącym w Rzymie. Członkowie stałej grupy bardzo często zasięgają konsultacji niewiast, zakonnice i świeckich, z różnych regionów kulturowych.
5. **SESJE PLENARNE.** Dotychczas odbyły się trzy sesje plenarne (15–18 listopada 1973 r.; 26. II — 3 marca 1974 r.; 20–25 czerwca 1974 r.), w ramach których dokonano wymiany poglądów i dostrzeżono wielkie różnicowanie sytuacji kulturowych, w jakich znajduje się jeszcze dzisiaj kobieta. Nowe relacje i funkcje społeczne kobiety, które stopniowo uzyskuje w społeczności, budzą wiele wahań i napięć, zwłaszcza w środowiskach kulturowych niechrześcijańskich.
6. **PORZĄDEK DNIA PRAC KOMISJI.** Pierwsza sesja zajmowała się kobietą jako osobą, jej obowiązkami, misją z punktu widzenia teologicznego, jej rolą w społeczności i w Kościele. Mówiąc o roli kobiety w Kościele podkreślano jej udział w odpowiedzialności pastoralnej i dostęp do posług nie wymagających święceń. Ostatni temat opracowywano razem z innymi kompetentnymi organami, a zwłaszcza z Kongregacją dla Sakramentów.

Pierwsze prace pozwoliły już bliżej uściślić jakie założenia i metody należy stosować. Stwierdzono np., że w takich zagadnieniach jak: kobieta jako osoba i kobieta z punktu widzenia teologicznego, korzystniej będzie analizować problem bytu ludzkiego (mężczyzny i kobiety), gdy uniknie się przeciwstawienia, a nawet rozdzielania między Kościołem i społecznością, czy między Kościołem i światem. Aby dać badaniom wizję eklezjologiczną zdecydowano się przebadać rolę kobiety

w społeczności, kierując się wskazaniem KDK *Gaudium et spes*. Dla lepszego zbadania problemów konkretnych sytuacji wspólnotowych konieczne są inne konsultacje i poszukiwania. Należy też odróżniać, jednak nie rozdzielając, odpowiedzialność pastoralną i wspólnotową kobiet w ogóle od problemów dotyczących zakonnice.

7. JAK DALEKO POSUNIĘTE SĄ BADANIA? Po odbyciu trzech sesji Komisja przystąpiła do prowizorycznego redagowania kilku tekstów. Pierwsze studium na temat: „Osoba ludzka, mężczyzna i kobieta w planie Bożym” zawiera dwie części — wkład nauk humanistycznych (M. T. Graber — Duvernay) i teologii biblijnej (I. de la Potterie, D. Mollat, D. Grasso, P. Tornet).

Studium na temat „osoby ludzkiej” powinno być następnie uzupełnione przez elementy wynikające z badań antropologii filozoficznej i teologii dogmatycznej.

Innym przedmiotem badań to: „Uczestnictwo kobiety w odpowiedzialności pastoralnej w Kościele”. Obejmuje ono zagadnienia: dokumentację na temat realizacji zadań i trudności w tej dziedzinie, badanie odpowiedzi zakonnice na nowe zadania stawiane przez Kościół, wyniki ankiety o wejściu kobiet do posług niekapłańskich.

Dzięki tym badaniom można było opracować pewne wskazania na temat uczestnictwa kobiet w ewangelizacji. Zwłaszcza podkreśla się konieczność akcji wychowawczej na szeroką skalę, która objęłaby zarówno duchownych jak i świeckich, a której zadaniem byłoby dokonywanie zmiany mentalności na temat szerokiego udziału kobiety w misji Kościoła.

Zyczeniem Komisji jest, aby każda krajowa konferencja Episkopatu badała dokładnie problemy w tej dziedzinie, zachodzące na własnym terenie, a następnie, by dzieliła się swymi doświadczeniami i sugestiami z centralą.

8. WYNIKI DOTYCHCZASOWYCH BADAŃ. Uzyskane wyniki pozwalają dostrzec, chociaż jeszcze w sposób nie pełny, główne aspekty nowej idei człowieczeństwa, która pozostając wierną tradycyjnej nauce Kościoła, świadoma jest też pozytywnych wartości „wyzwolenia kobiety”.

Komisja traktuje Słowo Boże jako podstawowe źródło swoich badań. Objawienie stwierdza wyraźnie równość mężczyzny i kobiety (jako osoby) wobec Boga. Jednak w tym samym źródle podkreślona jest, z całą wyrazistością różnica między mężczyzną i kobietą w sensie wzajemnego dopełnienia na płaszczyźnie duchowej i fizycznej. Jedność natury (niewiasta z mężczyzną) sprawia, że człowiek jako osoba ma prawo do podstawowej równości pod względem praw ludzkich. Różnicowanie pod względem powołania życiowego nie przekreśla wspomnianej równości, lecz sprawia, że mężczyzna i niewiasta są równi wobec Boga i wobec siebie, ale cudownie inni. Myśl tę wyraża znana formuła: „mężczyznę i niewiastę stworzył ich”.

W osobie ludzkiej ciało i duch są ściśle ze sobą powiązane i dlatego życie seksualne trzeba rozpatrywać pod kątem widzenia całego człowieka, czyli pod aspektem osobowym. Współczesna antropologia daje wiele wyjaśnień na ten temat. W dziedzinie teologicznej należy

jeszcze przebadac takie problemy: tajemnica mężczyzny i kobiety w ich relacjach z Trójcą św. oraz eklezjologia, mariologia i ich związek z kulturą.

Poszukiwanie nowych dróg na temat udziału kobiety w odpowiedzialności kościelnej zostało więc zapoczątkowane.

Trzeba jeszcze przebadac jaki wkład może wnieść socjologia do tego zagadnienia, by wyniki i perspektywy były konkretne.

9. MIĘDZYNARODOWY ROK KOBIETY. Komisja chciałaby również dać pewien wkład w Międzynarodowy Rok Kobiety, proklamowany przez Organizację Narodów Zjednoczonych na 1975 r. Aby Komisja mogła zrealizować swój udział musi pozostawać w stałym kontakcie z dykasteriami rzymskimi, międzynarodowymi organizacjami katolickimi i międzynarodową unią przełożonych generalnych. Zbieżność z Rokiem Świętym sprawi, że wkład Komisji będzie specyficznie chrześcijański. Aby zrealizować główne linie prac, wystarczy odwołać się do dokumentu, który uzyskał entuzjastyczną zgodę wszystkich członków Komisji, a mianowicie do ekshortacji apostołskiej pap. Pawła VI: „*Marialis cultus*”. Maryja ukazuje się jako „nowa kobieta i doskonała chrześcijanka, która zespala w sobie najbardziej charakterystyczne sytuacje życia kobiety. Ona jest orędowniczką sprawiedliwości... i miłości... czynnym świadkiem miłości, który buduje Chrystusa w sercach”.
10. GŁOSY OJCÓW SYNODU z 23 października 1974 r. W związku z wypowiedzią przewodniczącego Komisji, arcybpa Enrico Bartoletti, zreferowaną w tym opracowaniu, wielu Ojców Synodu prosiło o wyjaśnienia. Przewodniczący odpowiedział każdemu z Ojców.

Dokument wypracowany przez Komisję badań o roli kobiety w społeczności i w Kościele był dany do dyspozycji Ojcom Synodu. Dokumentacja mówi o konieczności uznania i popierania odpowiedzialności kobiety za dzieło ewangelizacji, możliwości jej dostępu do posług bez święceń, o dziele wychowania jakiego trzeba się podjąć, aby przyspieszyć zmianę mentalności w sprawie roli kobiety itp.

Dokument przytacza trzy zagadnienia, które trzeba bliżej przeanalizować:

- 1) Wychodząc z eklezjologii Sobór Wat. II, lepiej ustawić szafarstwo bez święceń w stosunku do innych form zaangażowania w Kościele i uściślić znaczenie terminów „szafarstwo”, „apostolat”, „posługa” itp.
- 2) Przebadac problem udziału ochrzczonych ale bez święceń kapłańskich w jurysdykcji Kościoła.
- 3) Podjąć koniecznie badania, celem dania uzasadnionej odpowiedzi na problem dostępu kobiety do szafarstwa ze święceniami. Chodzi o odpowiedź nie tylko charakteru dyscyplinarnego, ale eklezjologicznego.

Źródła: 1. La Commission d'Etude sur le role de la femme dans la société et dans l'Eglise, w: La Documentation Catholique, Nr 1633, s. 508.

2. La Commission d'Etude..., w: DC, Nr 1665, s. 1046 n.

KOBIETA W ŚWIECIE WSPÓLCZESNYM

Alokucja na pierwszej sesji Komisji Studiów poświęconej kobiecie w społeczności i w Kościele.
17 listopada 1973 r.

Drodzy Synowie i Drogie Córki

Zebraliście się na Waszej pierwszej sesji plenarnej. Witamy Was z radością i pozdrawiamy każdego z Członków Komisji Studiów, nie tak dawno ustanowionej. Popieramy z ufnością Wasze prace i nie wątpimy, że różnorodność doświadczeń i wartość refleksji, wniosą pozytywny wkład w problem tak bardzo aktualny.

Czyż należy przypominać podstawowe założenia tego organizmu? Chodzi przecież o to, aby zbierać, weryfikować, interpretować, rewidować i precyzować idee wyrażane na temat roli kobiety w społeczeństwie współczesnym. Oczywiście praca ta suponuje wymagania, ochronę i zapewnienie godności kobiecie, którą z przekonaniem i dumą zawierają ten ideał. W tej dziedzinie należy wziąć nie tylko pod uwagę osobowość kobiety, jej istnienie, lecz także wartości kobiece i funkcje odpowiadające jej. Niewątpliwie, wymaga to pewnej postawy defenzywnej wobec tego wszystkiego, co sprzeciwia się tej godności. W materii tej, koncepcja, którą rozwinęła wiara chrześcijańska, jest dzisiaj bardziej, niż kiedykolwiek obowiązująca, współczesna i płodna, a w pewnych punktach nawet nienaruszalna.

Jest rzeczą niewątpliwą, że taka koncepcja, będąc w zgodzie z tendencją szeroko dzisiaj rozpowszechnioną, domaga się stopniowo wzrastającego wyrównania fundamentalnych praw mężczyzny i kobiety oraz większej jeszcze świadomości ich wzajemnych obowiązków. Postawienie ich na tej samej stopie równości dotyczy także funkcji socjalnych, które podejmują. Zapewniając kobiecie dostęp do tych funkcji i uczestniczenia w nich, można przewidzieć pewien postęp, który jest możliwy, a nawet pożądanym, i w tym sensie przyniesie on pewną nowość. To suponuje pewne zaufanie do zdolności kobiety i poważny wysiłek wychowawczy, który pozwoli jej odegrać pełną rolę, a szczególnie w dziedzinie moralnej i ludzkiej. Zresztą należy zawsze czuwać nad tym, aby kobieta nie poniosła żadnego uszczerbku w tym, co wiąże się istotnie z jej własnym życiem, osobowością i jej miejscem w rodzinie. Dziś ograniczamy się do tych uwag i ukierunkowań, tzn. że cała ta praca obserwacyjna, poszukiwawcza i refleksyjna, która zostaje Wam powierzona z pomocą teologów i ekspertów, ma zmierzać do lepszej służby kobiecie w społeczności cywilnej i kościelnej. Stolica Apostolska oczekuje korzystnego zebrania rezultatów tej pracy. W Waszych poszukiwaniach weźcie mocno do serca chrześcijańską koncepcję odpowiadającą nauce i życiu Kościoła; miejcie zaufanie, a znajdziecie w niej siłę do należytego zajęcia się problemami o których wspominaliśmy przed chwilą.

Prosimy Maryję, Dziewicę i Matkę, aby towarzyszyła Wam, a ze swej strony, udzielamy naszego serdecznego błogosławieństwa apostolskiego.

Ttum. La Documentation Catholique, Nr 1644, 16
décembre 1973, pło 57.

MIĘDZYNARODOWY ROK KOBIETY

Paweł VI przyjął na audiencji w dn. 6 listopada 1974 r. Podsekretarza Generalnego ONZ d/s Rozwoju Socjalnego i Humanitarnego oraz Sekretarza Generalnego Międzynarodowego Roku Kobiety, w osobie p. Helvi Sipilä i wygłosił następujące przemówienie.

Bardzo serdecznie witamy w Pani reprezentantkę dzieła podjętego przez ONZ oraz „Międzynarodowy Rok Kobiety”, ogłoszony na 1975. Spotkanie to daje nam okazję, aby wyrazić dobrą wolę i zainteresowanie z jakim chcemy obserwować tę inicjatywę.

Rzeczywiście, ta inicjatywa nie jest obojętna Kościołowi, który także czuje się zatroskany w rozwijaniu tego problemu. Aktualne usiłowania zmierzające do rzeczywistej promocji kobiety w społeczeństwie Kościół uznał jako „znak czasu” i wezwanie Ducha Św. Komisja Studiów, którą utworzyliśmy w odpowiedzi na życzenie wyrażone na Synodzie w 1971 r., rzeczywiście otrzymała polecenie przestudiowania pełnego uczestnictwa kobiety w życiu wspólnoty Kościoła i społeczeństwa, konfrontując dążenia współczesnego świata ze świetlaną nauką Kościoła.

Program Międzynarodowego Roku Kobiety, dobrze ujęty w temacie: „Równość, Rozwój i Pokój”, bardzo żywo interesuje Kościół. Równość można znajdować tylko w tym, co stanowi jej istotny fundament, a jest nim: godność osoby ludzkiej, zarówno mężczyzny jak i kobiety, i jej synowska relacja do Boga, którego osoba ludzka jest widzialnym obrazem.

Jednakże w tej równości istnieje różnica specyficznego udziału kobiety w rozwoju społeczeństwa, zgodnie z jej osobowym i własnym powołaniem.

W ten sposób dzisiejsza kobieta będzie mogła stać się bardziej świadoma jej praw i obowiązków. Będzie więc mogła przyczynić się nie tylko do własnego doskonalenia się, lecz także do wartościowego postępu społeczności ludzkiej w jej „rozwoju i pokoju”.

A ponieważ zgodnie z planem Bożym fundamentalną komórką społeczną, dającą życie — jest rodzina, zatem kobieta będzie zachowywała i rozwijała we wspólnocie rodzinnej, w pełnej łączności z mężczyzną, swoją funkcję, polegającą na przyjmowaniu, dawaniu i wychowywaniu życia, rozwijając stale swoje potencjalne możliwości.

Wszystkim współpracującym z przygotowaniu Międzynarodowego Roku Kobiety, w tym tak bardzo szlachetnym celu, zmierzającym do ciągłej rewaloryzacji godności i misji kobiety — proponujemy, jako trwały punkt odniesienia — postać Najświętszej Dziewicy. Nie tak dawno powiedzieliśmy w naszej ekshortacji *Marialis cultus*, że nasze czasy są powołane do zweryfikowania i do „konfrontacji swoich koncepcji antropologicznych i problemów, wynikających z nich z postacią Matki Bożej, którą przedstawia Ewangelia. Lektura Biblii pod wpływem Ducha Św., z uwzględnieniem nauk humanistycznych, a także różnorodnych sytuacji współczesnego świata, doprowadzi do odkrycia, iż Maryja może być uważana za zwierciadło odbijające nadzieje mężczyzn i kobiet naszych czasów... Maryja daje im doskonały wzór ucznia Pańskiego: mieszkańca tej ziemi, będącego równocześnie pielgrzymem zdążającym do ojczyzny niebieskiej; pozostającego

również obrońcą sprawiedliwości, która wyzwala uciskanego oraz miłości — niosącej pomoc potrzebującym, ale ponad wszystko, będącego autentycznym świadkiem miłości budującej Chrystusa w sercach”.

Mając ten piękny obraz przed oczyma, życzymy harmonijnej i owocnej pracy w Waszej inicjatywie. Prosimy o wstawiennictwo Matki Najświętszej i pełnię błogosławieństwa Bożego.

Wg La Documentation Catholique, Nr 1665, 1
décember 1974, p. 1007.

PRYMAS POLSKI

KOMUNIKAT W SPRAWIE MSZY ŚW. DLA DZIECI

W związku z wydaniem przez Kongregację Kultu Bożego „Directorium de Missis cum pueris”, 146 Konferencja Plenarna Episkopatu informuje, że o terminie i zakresie wprowadzenia w życie tego dyrektorium Duchowieństwo powiadomione zostanie w odpowiednim czasie przez swoich Księża Biskupów Ordynariuszy. Do tego czasu nie należy wprowadzać żadnych zmian w dotychczasowym sposobie odprawiania Mszy świętej dla dzieci.

Warszawa, dnia 10. I. 75.

EPISKOPAT POLSKI

KOMISJA d/s KONSERWACJI ZABYTKÓW I SZTUKI PRZEDŁOŻENIA DLA KSIĘŻY PROBOSZCZÓW I REKTORÓW KOŚCIOŁÓW

Mnożące się ostatnio przypadki niszczenia i kradzieży zabytków sztuki kościelnej zmuszają Konferencję Episkopatu do zwrócenia uwagi Księża Proboszczów i Rektorów Kościołów na kilka spraw związanych z tym zagadnieniem.

Zgodnie z instrukcją Episkopatu z dnia 16 kwietnia 1966 roku wszelkie inwestycje konserwatorskie czy adaptacyjne w świątyniach muszą być zatwierdzone przez Kurię Biskupią tj. przez Konserwatora Diecezjalnego i Diecezjalną Komisję Artystyczną.

Szczególną opieką należy otoczyć zabytki sztuki ruchome, jako najbardziej narażone na zniszczenie lub kradzież. W związku z tym należy przestrzegać postanowień Instrukcji Episkopatu, która zawiera następujące upomnienia: „Rządcom kościołów przypominamy, że nie są oni właścicielami, lecz tylko stróżami i opiekunami sztuki sakralnej znajdującej się w obiektach powierzonych ich pieczy. Dlatego w żadnym wypadku nie wolno im najmniejszych nawet dzieł sztuki (jak np. zniszczone obrazy, figury, tzw. świątki, lichtarze, zegary, stare księgi) przenosić do innych kościołów, zabierać ze sobą na inną placówkę, sprzedawać, lub darować.” Nie można też narażać zabytków na zniszczenie wskutek braku opieki, lub przez poddanie ich niefachowym zabiegom ze strony osób nie posiadających uprawnień konserwatorskich.

Celem zabezpieczenia zabytków przed kradzieżą należy:

1. Nie zostawiać otwartych kościołów bez opieki, a ile możliwości założyć kraty przy wnętrzu kościoła.

2. Udostępnić zwiedzanie kościoła tylko w obecności kogoś z kapłanów miejscowych lub zaufanego przewodnika.

3. Prosić kierowników czy pilotów wycieczek o wpisywanie się do księgi zwiedzających, z podaniem numeru dowodu osobistego.

4. Bardzo ostrożnie udzielać pozwolenia na fotografowanie zabytków ruchomych czy wnętrza kościoła.

5. Zaprowadzić ewidencję całego wyposażenia zabytkowego kościoła, sporządzając karty inwentaryzacyjne obiektów sztuki ruchomych z fotografiami i dokładnym opisem.

6. Zabytki niewielkich rozmiarów silnie przymocować lub umieścić w miejscach niełatwo dostępnych, względnie przenieść do skarbcza czy innego pomieszczenia, gdzie gromadzi się dzieła sztuki wycofane z kultu, będące zaczątkiem muzeum parafialnego. W tym wypadku należy zapewnić warunki bezpieczeństwa i odpowiednie warunki klimatyczne.

7. W przypadku kradzieży natychmiast zawiadomić Kurię Biskupią, Konserwatora Wojewódzkiego i Milicję Obywatelską.

÷ Jan Oblak
Przewodniczący Komisji

Por. Normy postępowania w sprawach sztuki Kościelnej wydane przez Konferencję Episkopatu Polski, GWK, 3(1973) s. 48 nn.; Uwagi na temat ochrony zabytków kościelnych, tamże, s. 86 nn.

Redakcja

KOMISJA EPISKOPATU d/s DUCHOWIEŃSTWA

26 listopada 1974

poz. 31

ZJEDNOCZENIE PREZBITERA Z CHRYSTUSEM JAKO OFIARA

Istotą powołania prezbitera jest jego udział w konsekracji Chrystusa polegającej na Wcieleniu i uwielbieniu Jego ludzkiej natury oraz w misji zbawiania ludzi wszystkich czasów. Uczestniczenie w konsekracji Chrystusa i Jego posłannictwie wymaga od kapłana upodobnienia do Chrystusa, czyli świętości. Świętość kapłańska została ujęta przez Sobór Wat. II w dwojakim aspekcie: jako świętość obiektywna, płynąca ze święceń, i jako subiektywna, polegająca na rozwijaniu przyjaźni z Chrystusem. Oba te aspekty uzupełniają się wzajemnie a nawet w pewnym stopniu warunkują: świętość życia uwrażliwia na dary stanu kapłańskiego, te zaś dając udział w świętości Chrystusa Kapłana i Ofiary i pogłębiając szczególnie związek z Jego posłannictwem, czynią prezbitarów otwartymi na działanie Ducha Chrystusowego.

Autentyczna świętość czyni więc kapłana coraz lepszym i godniejszym narzędziem Zbawiciela w służbie Ludowi Bożemu. Do nabycia doskonałości właściwej swemu stanowi zobowiązani są prezbiterzy ze szczególnego względu, uczy DK, „ponieważ poświęceni Bogu nowym sposobem w momencie przyjęcia święceń, stają się żywymi narzędziami Chrystusa

Wiecznego Kapłana, aby mogli kontynuować przez wieki Jego prawdziwe dzieło. Ponieważ każdy kapłan na swój sposób zastępuje osobę samego Chrystusa, obdarzony jest też szczególną łaską, aby służąc powierzonym sobie ludziom i całemu Ludowi Bożemu, mógł łatwiej dążyć do doskonałości Tego, którego reprezentuje, i aby słabość ludzkiego ciała była uleczona świętością Tego, który stał się dla nas Najwyższym Kapłanem, „świętym, niewinnym, niepokalanym, odłączonym od grzeszników” (Hbr 7, 26).

Wiadomo, że Chrystus jest również żertwą ofiarną składaną przez siebie samego tylko Ojcu niebieskiemu. Współdziałanie z Chrystusem jako Kapłanem wymaga świadomego uczestniczenia w Nim jako Ofierze, czyli składania siebie samego (Rz 12, 1). Stąd Pius XII uczy w enc. o liturgii: „Każdy z osobna powinien poświęcać się dla zapewnienia chwały Bożej, a pragnąc jak najściślej upodobnić się do Jezusa Chrystusa umęczonego w okrutnych cierpieniach, powinien ofiarować siebie z Najwyższym Kapłanem i przez Niego, jako duchową Hostię... Wszystkie elementy liturgii ku temu zmierzają, by dusza nasza odtworzyła w sobie obraz Boskiego Zbawiciela przez tajemnicę krzyża. Przez to stajemy się jakby jedną ofiarą z Chrystusem ku wielkiej chwale Ojca Przedwiecznego” (s. 66—68).

1. ISTOTA ZJEDNOCZENIA Z CHRYSYTEM — OFIARĄ

Chrystus, ofiarując siebie samego na krzyżu i ponawiając tę ofiarę we Mszy św., przedstawia swemu Ojcu również całe swe Ciało Mistyczne, Kościół, w szczególny sposób dotyczy to Jego przyjaciół, kapłanów (J 15, 14—16). „Ojczy święty, zachowaj w imię Twoje tych, których mi dałeś, aby byli jedno jako i my... uświęć ich w prawdzie... Jakoś Ty mnie posłał na świat, i ja ich posłałem na świat. A za nich poświęcam siebie samego, aby i oni byli uświęceni w prawdzie” (J 17, 27—29). Wszyscy są składani w ofierze, wszyscy mają świadomie podjąć zadanie stawania się ofiarą za zbawienie świata. Prezbiter jest w szczególny sposób powołany, aby wypowiadając w imieniu Zbawiciela słowa: „To jest Ciało moje... To jest Krew moja...”, stawał się coraz bardziej świadomie i konsekwentnie podobny do Chrystusa. Na pierwszym miejscu chodzi o to, aby Mistrz mógł z nim czynić to wszystko, co w danej sytuacji będzie uważał za stosowne, potrzebne, konieczne. Tak kapłaństwo rozumieli święci prezbiterzy: Wincenty a'Paulo, Jan Vianney, Jan Bosko, O. Karol de Foucauld. Każdy, kto uczestniczy w kapłaństwie Chrystusa, a nie byłby świadomy potrzeby brania udziału w oddawaniu siebie Bogu, w niesieniu krzyża, nie byłby w możności osiągnięcia jedności wewnętrznej oraz spełnienia swego posłannictwa.

Prorocy Starego Przymierza piętnowali „nie branie sobie do serca” obowiązku oddawania czci Bogu w duchu i prawdzie (Ml 2, 2; Iz 1, 10—20; Am 5, 21—27). Powinność „brania sobie do serca” odnosi się w szczególny sposób do prezbiterów Nowego Prawa, współuczestniczących w najdoskońszej Ofierze Wcielonego Syna Bożego. Gdyby zaś prezbiter ograniczał swoje współdziałanie w ofierze do wymówienia słów konsekracji i spełnienia rytów mszalnych, „byłby jakby ciałem bez duszy, byłby trupem bez życia, byłby co więcej podobny do katów Chrystusa, którzy w sposób materialny współdziałali przy ukrzyżowaniu, byłby jak gwoździe wbijane w dłoń Chrystusową” (O. R. Garrigou-Lagrange OP).

Dopełnieniem powołania kapłańskiego jest więc stan i usposobienie ofiary, czyli aktywny udział w zbawianiu razem z Chrystusem. Stąd też św. Grzegorz W. pisze: „Odprawiając tajemnice męki Pańskiej musimy

naśladować to, co czynimy; by ofiara składana przez nas była dla nas pożyteczna, musimy składać Bogu w ofierze samych siebie" (Dial. I, ks. IV, r. 59). Podobnie wyraża się św. Grzegorz z Nazjanzu: „Nikt nie może naprawdę zbliżyć się do wielkiego Boga, do naszego Arcykapłana i Ofiary, jeśli sam nie jest żywą i świętą ofiarą, jeśli sam siebie nie wydaje na duchową ofiarę. Jest to ofara, jakiej żąda ten, który dał się cały za nas. Bez niej nie odważyłbym się nosić imienia i sukni kapłańskiej" (Apol., Or. II). Możemy powiedzieć, że odprawianie Mszy św. tylko wtedy jest skuteczne dla prezbitera, gdy będzie pragnął pokornego ofiarowania siebie, naśladowując to, co czyni przy ołtarzu (Por. DK 13).

2. STOPNIE ZJEDNOCZENIA

Stopień zjednoczenia prezbitera z Chrystusem — Ofiarą może być różny w zależności od rozwoju jego życia wewnętrznego. Nawet w początkowym stadium powinny się sprawdzać słowa św. Pawła: „A ci, którzy są Chrystusowi, ciało swe ukrzyżowali wraz z namiętnościami i pożądliwościami" (Ga 5, 24; por. Rz 8, 13). Trzeba pamiętać, że miłość nie usuwa w życiu doczesnym pożądliwości, czyli nie uporządkowanej miłości własnej, która znajduje sprzymierzeńców w duchu świata i w duchu szatana. Dlatego św. Tomasz z Akwinu pisze: „Wewnętrzna pokuta, dzięki której ktoś żałuje za popełniony grzech, trwać musi aż do końca życia" (S. Theol. III, q 84, a 8). Tylko taka postawa może uchronić od popełniania dalszych grzechów ciężkich.

Drugi stopień zjednoczenia z Chrystusem jako Ofiarą za grzechy świata polega na szczerym wykonywaniu obowiązków kapłańskich w duchu Chrystusowym. Są nimi: przepowiadanie, sprawowanie ofiary, udzielanie sakramentów, kierowanie wiernymi w duchu służby. Czytając codziennie i słuchając słowa Bożego, starają się równocześnie przyjąć je w samych siebie, aby w ten sposób mogli się stawać coraz doskonalszymi uczniami Pana. Sprawując ofiarę, siebie samych codziennie ofiarują Bogu, a gdy karmią się Ciałem Chrystusa, uczestniczą w Jego miłości. Podobnie i w udzielaniu sakramentów łączą się z intencją i miłością Zbawiciela; czynią to zwłaszcza wówczas, gdy okazują gotowość szafarstwa sakramentu pokuty, bezwarunkowo i zawsze, ilekroć wierni rozsądnie o niego poproszą. Kierując zaś Ludem Bożym pobudzani są miłością Dobrego Pasterza do dawania siebie za owoce swoje (J 10, 11). „Będąc pasterzami i nauczycielami wiary... przystępują do Boga szczerym sercem i z pełną wiarą" (Hbr 10, 19), żywiąc mocną nadzieję o wiernych swoich, aby móc pocieszyć tych, którzy są we wszelkiego rodzaju ucisku, pociechą, której sami doznają od Boga (2 Kor 1, 4). Jako rządcy wspólnoty pielęgnują ascezę właściwą pasterzowi dusz, zrzekając się własnych wygód, nie szukając tego, co dla nich jest użyteczne, lecz tego, co służy wszystkim, aby byli zbawieni (I Kor 10, 33), zawsze postępując naprzód ku doskonalszemu wykonywaniu dzieła duszpasterskiego i gdzie byłoby to potrzebne, gotowi do wejścia na nowe drogi duszpasterstwa, pod kierownictwem Ducha miłości, który tchnie, kędy chce (J 8; DK 13). Wszyscy prezbyterzy związani są ze sobą najściślej braterstwem sakramentalnym, tworząc prezbyterium biskupa diecezjalnego. Jest jasne, że utrzymanie więzi miłości apostołskiej, posługi wzajemnej i braterstwa, wymaga stałych i licznych wyrzeczeń siebie samego, swych upodobań i planów. Ze wszystkimi wiernymi, których uczą, uświęcają i prowadzą ku zbawieniu, są braćmi wśród braci (Mt 23, 8). Winni więc szanować ich godność,

wolność, odkrywać ich różne charyzmaty, szukać możliwości ściślej współpracy, zostawiając im równocześnie swobodę i pole do działania, oraz zachęcając ich do rozwijania własnej inicjatywy w różnych dziedzinach apostołstwa. (DK 9). Miłość pastoralna łączy się nierozdzielnie z ofiarą składaną Bogu każdego dnia w przelicznym sytuacjach, jakie stwarza życie we wspólnocie parafialnej.

Trzeci stopień zjednoczenia z Chrystusem-Ofiarą polega na dobrowolnym dźwiganiu krzyża. Jest nim oschłość serca, poczucie niemocy duchowej, różnego rodzaju pokusy a niekiedy opuszczenie wewnętrzne aż do agonii w nocy duchowej; nierzadko zjawiają się choroby, słabości ciała, ze strony ludzi niezrozumienie, opuszczenie, utrata sławy, prześladowanie, pogarda, ubóstwo. Wiernie dźwigany krzyż jest znakiem głębokiego upodobnienia do Chrystusa (por. 2 Tm 3, 12). Św. Augustyn tak pisze na ten temat: „Jeżeli nie jesteś wcale prześladowany dla Chrystusa, bacz, czyś już rzeczywiście zaczął żyć pobożnie w Chrystusie. Jeżeli zaś zacząłeś w Chrystusie pobożnie żyć, toś się dostał jakby do tłoczącej prasy; przygotuj się na uciski, lecz dbaj o to, by wydobyły one z ciebie pożyteczny owoc” (Enar. in Ps. 55, n. 4). Współcierpienie za ludzi jest dopełnieniem męki Chrystusa (Kol 1, 24), nie dlatego, aby była ona niewystarczającą, lecz po to, aby każdy z uczniów Jego mógł uczestniczyć personalnie w zbawieniu ludzi i budowaniu Kościoła jako wspólnoty wierzących i miłujących Boga i siebie nawzajem. Męka krzyżowa ulega więc jakby rozszerzeniu na cały Kościół, który w ten sposób przyczynia się do swego wzrostu. Dlatego właśnie każdy prezbiter jest przybity do krzyża po to, aby zgodnie ze słowami apostoła narodów mógł w nim w szczególnie sposób żyć i działać sam Chrystus (Por. Ga 1, 19; 20; J 15, 18).

W konkluzji trzeba powiedzieć, że każdy prezbiter z racji swego powołania, czyli święceń i misji ma szanse być ofiarą, aby w ten sposób mógł się przez całe życie upodabniać do swego Mistrza i przez to współdziałać w przemianie ludzkości i świata, posługując się tymi środkami, jakimi posłużył się Wcielony Syn Boży.

3. WNIOSKI PRAKTYCZNE

Z powyższych stwierdzeń teologicznych wynikają konkretne postulaty. W dekrecie o formacji kapłańskiej powiedziano, że już alumnii powinni nauczyć się żyć w bliskiej i nieustannej łączności z Ojcem przez Syna Jego, Jezusa Chrystusa w Duchu Świętym. Mają całym sercem przylegać do Chrystusa-Kapłana jako przyjaciela. Stąd konieczność modlitwy i kontemplacji w życiu prezbiterów. Według dokumentów soborowych uświęcenie prezbiterów dokonuje się w sprawowanych przez nich czynnościach i przez nie; ich życie wewnętrzne polega więc na świadomym i konsekwentnym uczestniczeniu w Tajemnicy Paschalnej Chrystusa (DF 8). Zapewnia ono prawdziwą skuteczność codziennej pracy duszpasterskiej, którą apostoł narodów przyrównuje do roli ojca; współcierpienie z Chrystusem jest podobne do niezastąpionej roli matki, dającej życie. Należy wreszcie stwierdzić zawsze aktualną a chyba obecnie bardzo pilną potrzebę istnienia prezbiterów zdolnych do składania ślubu żertwy ofiarnej za Kościół w naszym kraju i za świat współczesny, szukający sensu istnienia.

BISKUP GORZOWSKI

D e k r e t

UPRAWNIENIA SPOWIEDNIKÓW NA ROK ŚWIĘTY

Szerokie wykorzystanie naszego dekretu z dn. 25. I. 74 r. udzielającego specjalnych uprawnień spowiednikom na Rok św., co przyczyniło się do udostępnienia zbawiennych skutków rekolekcji i pielgrzymek jubileuszowych większej liczbie wiernych, szczególnie odległych od siedzib dekanalnych parafiach, skłaniają nas do przedłużenia ważności tego dekretu na okres Roku Jubileuszowego 1975. Dlatego na wniosek Przewodniczącego Diecezjalnego Komitetu Roku Świętego, Ks. Bpa Pawła Sochy, niniejszym dekretem przedłużam ważność w/w dekretu i udzielam wszystkim aprobowanym spowiednikom Diecezji Gorzowskiej do dnia 31. XII. 1975 r. władzy rozgrzeszania penitentów in foro sacramentali od cenzur zastrzeżonych Ordynariuszowi przez Prawo Kanoniczne (kan. 2326, 2324 § 4, 2350 § 1, 2385, 2388 § 2), z obowiązkiem nałożenia surowej pokuty według możliwości penitenta (np. 3 x Droga Krzyżowa, Różaniec — 5 tajemnic codziennie przez tydzień, post ścisły przez trzy piątki itp.).

Gorzów Wlkp., dnia 2 stycznia 1975 r.

Znak: B 2 — 1/75

DEKRETY O ZMIANACH GRANIC PARAFII

Gorzów Wlkp., 10 grudnia 1974

Znak: L 1 — 69/74

D E K R E T

Po wysłuchaniu zgodnie z kan. 1426 § 1 K.P.K. zdania zainteresowanych Proboszczów oraz Kapituły Katedralnej — na mocy przepisu kan. 1427 — wyłączam wieś DĘBOGÓRA z dotychczasowej parafii Dzierżąno Wielkie i ze względu na bliższą odległość przydzielam do parafii ŻELICHOWO.

Niniejszy dekret należy odczytać w najbliższą niedzielę z ambon kościoła parafialnego w Dzierżąnie Wielkim i Żelichowie oraz w kościele filialnym w Dębogórze.

Gorzów Wlkp., dnia 9 stycznia 1975

Znak: L 1 — 1/75

D E K R E T

Celem odciążenia rozległej parafii rzym. kat. p.w. Wniebowstąpienia N.M.P. w Żarach — po wysłuchaniu zgodnie z kan. 1428 KPK zainteresowanych stron, na mocy kan. 1427 KPK wyłączamy wioskę MIŁOWICE z dotychczasowej parafii w Żarach i ze względu na bliższą odległość przydzielamy do parafii Sieniawa Żarska.

Dekret niniejszy należy ogłosić w najbliższą niedzielę z okazji nabożeństw w kościele parafialnym w Żarach, w Sieniawie Żarskiej oraz w kościele filialnym w Miłowicach.

Dekret wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

KRONIKA DZIAŁALNOŚCI KS. BPA ORDYNARIUSZA

Sierpień 1974 r.:

4. Spotkanie z uczestnikami kursu katechetycznego i konferencja ascetyczna w Diec. Sem. Duchownym w Paradyżu.
5. Udział w uroczystościach 50-lecie kapłaństwa Ks. Stefana Kard. Wyszyńskiego, Prymasa Polski, na Jasnej Górze.
8. Odwiedzenie parafii i zapoznanie się ze stanem budowy i remontów kościołów w Kostrzynie n. Odrą, Bogdańcu, Krasnolegu, i Kołczynie.
13. Odwiedzenie parafii i zapoznanie się ze stanem remontów kościołów w Serbowie, Drzeńsku i Boczowie; odwiedziny u chorego Ks. Prob. Henryka Szymusika w Torzymiu, a w godzinach wieczornych pobyt w Diec. Sem. Duchownym w Paradyżu i konferencja z Ks. Rektorem.
15. Uroczysta celebra i kazanie na odpuszcie w par. katedralnej.
18. Suma odpustowa w Sanktuarium Maryjnym w Rokitnie.
20. Konferencja z Ks. Rektorem w Paradyżu, dot. bieżących spraw seminaryjnych.
22. Konferencja z Ks. Prowincjałem Księży Kanoników Regularnych w Gorzowie Wlkp.
- 30—31. Kurs duszpastersko-katechetyczny dla Duchowieństwa diec. Gorzowskiej, seria I. W drugim dniu, w godz. popołudniowych, posiedzenie Diecezjalnej Rady Duszpasterskiej.

Wrzesień 1974 r.:

- 2—3. Kurs duszpastersko-katechetyczny dla Duchowieństwa diec. Gorzowskiej, seria II; udział w uroczystościach pogrzebowych śp. Ks. Bpa Dra Andrzeja Wronki we Wrocławiu.
- 4—7. Udział w rekolekcjach i posiedzeniu Episkopatu Pol. w Gnieźnie, a wieczorem w otwartej sesji Episkopatu w Szczecinie, zakończonej uroczystym nabożeństwem.
8. Uczestnictwo w obchodach 850-lecia chrztu Pomorza w katedrze szczecińskiej.
9. Przewodniczenie na sesji kurialnej.
- 13—18. Pobyt we Francji na Międzynarodowym Kongresie Unii Apostolstwa Kleru.
21. Konsekrowanie kościoła p.w. bł. Maksymiliana Kolbe w Hamburgu-Wilhelmsburgu, RFN.
25. Pobyt we Francji, m.i. w Lourdes.

Październik 1974 r.:

2. Powrót do kraju z podróży zagranicznej.
6. Msza św., kazanie i przewodniczenie w czasie pielgrzymki diecezjalnej do katedry.

7. Wizyta w Urzędzie d/s Wyznań w W-wie celem uzyskania zwolnienia kleryków ze służby wojskowej.
8. Inauguracja Roku Akademickiego w Diec. Sem. Duchownym w Paradyżu. Po południu posiedzenie Towarzystwa Naukowego w gmachu seminaryjnym.
10. Przewodniczenie na sesji kurialnej.
- 11—13. Wizytacja kanoniczna par. Krosno Odrz. oraz
- 13—14. par. Pław.
15. Poświęcenie nowowypudowanej zakrystii, Msza św. i kazanie w par. Lubiszyn, dek. Gorzów Wlkp.
16. Odwiedzenie kaplicy parafialnej i nowopowstałej plebanii w par. Radnica, dek. krośniński.; wieczorem przewodniczenie uroczystej koncelebrze na odpuszcie parafialnym ku czci św. Jadwigi w Krośnie Odrz.
19. Odwiedzenie Księży Proboszczów, prowadzących budowę nowych obiektów sakralnych w Niegosławiu, dek. Strzelce Kraj. i w Kostrzynie n.Odrą.
20. Celebra uroczystej sumy i kazanie u grobu św. Jadwigi w Trzebnicy.
- 25—27. Wizytacja kanoniczna par. Bobrowice oraz
- 27—28. par. Osiecznica w dek. krośnińskim.
29. Zakończenie wizytacji kanonicznej dek. Krosno Odrz., konferencja z Duchowieństwem i przewodniczenie uroczystej koncelebrze w kościele paraf. w Bobrowicach.

Listopad 1974 r.:

3. Suma, kazanie i procesja na odpuszcie paraf. ku czci Świętych Apostołów Szymona i Tadeusza w Jaczowie, dek. Głogów-Zachód.
9. Bierzmowanie w parafii św. Mikołaja w Głogowie, dek. Głogów-Wschód.
10. Poświęcenie nowowypudowanej plebanii, uroczysta suma z kazaniem w Bytomiu Odrz., dek. Koźuchów, a w godz. popołudniowych bierzmowanie.
12. Pielgrzymka Duchowieństwa diec. do katedry, przewodniczenie w nabożeństwie oraz kazanie; wieczorem uroczysta suma na odpuszcie paraf., ku czci Pięciu Męczenników w Międzyrzeczu, dek. Pszczew.
13. Wizyta w Gorzowie Wlkp. S. Wizytatorki SS. Miłosierdzia z Krakowa.
14. Przewodniczenie na sesji kurialnej.
15. Pielgrzymka drugiej grupy Duchowieństwa diec. do katedry, przewodniczenie nabożeństwu i kazanie.
17. Suma z kazaniem i bierzmowanie w par. Krzeszyce, dek. Kostrzyn n.Odrą; wieczorem Msza św. i kazanie w par. Boczków, dek. Rzepin, z okazji 100-lecia kościoła paraf.
24. Suma z kazaniem w par. Krzepielów, dek. Sława Śl., w ramach poznawania południowych rejonów diec. gorzowskiej; wieczorem celebra uroczystej sumy z kazaniem na odpuszcie ku czci Chr. Króla w par. Templewo, dek. Pszczew.
- 25—27. Udział w konferencji Episkopatu Pol. w W-wie.
29. Spotkanie z katedralną młodzieżą starszą w kaplicy akademickiej.

Grudzień 1974 r.:

1. W ramach poznawania południowych rejonów diec. gorzowskiej — suma z kazaniem w Krzepowie, dek. Głogów-Wschód; w godz.

- popołudniowych spotkanie z Liturgiczną Służbą Ołtarza, ich rodzicami oraz Msza św. z kazaniem w par. Sława Śl.
2. Konferencja z dekanalnymi referentami duszpasterstwa rodzin oraz prelegentami kursów przedmażeńskich.
 4. Przewodniczenie na sesji kurialnej; wieczorem Msza św. z kazaniem na odpuszczenie ku czci św. Barbary w par. Gaworzyce, dek. Głogów-Zachód.
 5. Pobyt w Diec. Sem. Duchownym w Paradyżu, konferencja do kleryków przygotowujących się do święceń diakonatu.
 8. W godz. rannych poświęcenie stroju duchownego, Msza św. z kazaniem w kościele seminaryjnym w Paradyżu oraz udział w akademii ku czci N.M.P.; wieczorem udzielenie święceń diakonatu w par. N.M.P. Niepok. Poczętej w Gorzowie Wlkp.
 9. Konferencja Księża Dziekanów w gmachu kurialnym.
 15. W ramach poznawania południowych rejonów diec. gorzowskiej — suma z kazaniem w par. Nowe Miasteczko, dek. Kozuchów; wieczorem bierzmowanie dwóch grup młodzieży w par. św. Michała w Nowej Soli.
 16. Pobyt w Diec. Sem. Duchownym w Paradyżu i konferencja do diakonów przygotowujących się do przyjęcia święceń kapłańskich.
 18. Konferencja Księża Biskupów Ordynariuszy Gorzowa Wlkp., Koszalina i Szczecina, dot. spraw seminaryjnych.
 22. Udzielenie święceń kapłańskich w katedrze gorzowskiej.
 23. Życzenia świąteczne Duchowieństwa diec. oraz Sióstr m. Gorzowa Wlkp.
 25. Udział w uroczystościach Bożego Narodzenia w m. Zielona Góra: Pasterka — w par. św. Jadwigi,
II Msza — w par. Najśw. Zbawiciela,
III Msza — w par. Narodzenia N.M.P.;
wieczorem konsekracja dzwonu i kazanie w kościele filialnym w Nietkowie, par. Czerwieńsk, dek. zielonogórski.

Z ZARZĄDZEŃ PAŃSTWOWYCH

Warszawa, dnia 17 lipca 1973 r.

WICEDYREKTOR d/s WYZNAŃ

NR RK-6200/12/73

Ksiądz Franciszek Gościński
Dyrektor Biura Sekretariatu Episkopatu
Warszawa
ul. Dziekania 1

* Urząd do Spraw Wyznań w odpowiedzi na „pro memoria” z dnia 16. III. 73 r. w sprawie opłat ponoszonych w związku z zakładaniem lub poszerzaniem cmentarzy, po porozumieniu się z zainteresowanymi ministerstwami, uprzejmie zawiadamia co następuje:

1. Nabywcy gruntów stanowiących nieużytki na zakładanie lub poszerzanie cmentarzy są wolni od opłat z tytułu nabycia tych nieużytków. Natomiast nabywcy gruntów rolnych lub leśnych przeznaczonych na w/w cele są zobowiązani do ponoszenia jednorazowych opłat z tytułu nabycia tych użytków. Te same opłaty obowiązują przy nabywaniu terenów na zakładanie lub poszerzanie cmentarzy komunalnych.

Omawiane opłaty ponoszą instytucje państwowe, spółdzielcze i osoby prywatne, które nabywają grunty rolne na cele nierolnicze.

Wyżej wymienieni nabywcy mają z reguły obowiązek ponoszenia podwójnych opłat: jednorazowej opłaty z tytułu nabycia gruntów oraz stałych corocznych opłat z tytułu użytkowania tych gruntów.

Jednak cmentarze są zwolnione od stałych opłat rocznych z tytułu użytkowania gruntów zgodnie z § 8 u. st. 1 pkt. 5 lit. a (Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23. XII. 1971 r., Dz. U. Nr 37, poz. 335). Natomiast nie zwalnia się ich od jednorazowej należności z tytułu nabycia gruntu. Wolno więc bez opłat przeznaczać na cmentarze grunty rolne, wchodzące w skład gospodarstwa rolnego proboszcza i stanowiące własność parafii. Należności z tytułu nabycia gruntów rolnych mogą być w indywidualnych uzasadnionych przypadkach odcraczane, rozkładane na raty, a w wyjątkowych przypadkach nawet umarzane, w trybie określonym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 1969 r. w sprawie zasad oraz trybu umarzania i udzielania ulg w spłacaniu należności państwowych (Dz. U. z 1969 r. Nr 24, poz. 26 i z 1971 r. Nr 29, poz. 267).

Definicja zawarta w § 1 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 października 1972 r. W sprawie szczegółowych zasad rekultywacji i zagospodarowania gruntów (Dz. U. Nr 48, poz. 303), nie dotyczy zakresu stosowania opłat z tytułu nabycia i użytkowania gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne — lecz wyjaśnia pojęcie utraty charakteru gruntów rolnych i leśnych w związku z działalnością przemysłową.

Przeznaczenie gruntów leśnych na inne cele powoduje obowiązek ponoszenia wspomnianych opłat, nawet jeśli nie następuje przy tym wycięcie istniejącego drzewostanu. Dlatego też zadrzewienie cmentarzy nie może stanowić powodu do zwolnienia od opłat.

2. Zgodnie z § 4 ust. 2 i § 6 obowiązującego rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 27 lipca 1959 r. w sprawie warunków odstępowania gruntów państwowych na zakładanie i rozszerzanie cmentarzy (Dz. U. Nr 46, poz. 284) grunty państwowe mogą być oddawane związkowi wyznaniowemu w użytkowanie wieczyste w celu założenia lub rozszerzenia cmentarza wyznaniowego za opłatą roczną w wysokości nie przekraczającej 20% przeciętnego rocznego dochodu, osiąganego w tej samej miejscowości z gruntu o takiej samej powierzchni i jakości. W przypadkach tych opłaty wymiarze są w wysokości przewidzianej w wyżej wymienionym rozporządzeniu, a nie według cenników opłat za użytkowanie wieczyste, ustalonych na podstawie art. 23 ustawy z dnia 14 lipca 1961 r. o gospodarce terenami w miastach i osiedlach (Dz. U. z 1961 r. Nr 32, poz. 159). —

mgr Aleksander Merker

Warszawa, dnia 8 stycznia 1974 r.

Urząd Wojewódzki
Wydział d/s Spraw Wyznań
w Poznaniu

W odpowiedzi na pismo Wydziału z 27.10.73 r. nr Wz. III-b/63/73 Urząd do Spraw Wyznań po zapoznaniu się ze stanowiskiem Ministerstwa Rolnictwa w tej sprawie, informuje co następuje:

— Przeznaczenie gruntu użytkowanego rolniczo w planie zagospodarowania przestrzennego na cele nierolnicze, nie zmienia charakteru tego gruntu. Dopiero nabycie gruntu rolnego przez konkretną osobę na cel określonej inwestycji (w przedmiotowym przypadku — budowy kościoła) powoduje faktycznie wyłączenie tego gruntu z produkcji rolnej, a tym samym stwarza okoliczności, w których wymierza się opłatę na mocy art. 10 ustawy z dnia 26. X. 71 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, oraz rekultywacji gruntów (Dz. U. nr 27, poz. 249).

W cywilnoprawnym obrocie nieruchomościami, nabycie gruntu następuje w drodze aktu notarialnego: sprzedaży, darowizny lub zamiany. Akty te stanowią podstawę do wymiaru wspomnianej wyżej należności wówczas, gdy grunt rolny został nabyty na cele nierolnicze. —

Z upow. Naczelnika Wydziału
(—) mgr Jan Dylong
St. radca

Do wiadomości
Sekretariat Episkopatu

NORMY PRAWNE WYMIARU PODATKU
OD NIERUCHOMOŚCI I PODATKU OD LOKALI

Podatek od nieruchomości dotyczy gruntów wymierza się od 6 do 15 groszy za metr kwadratowy powierzchni w zależności od źródła utrzymania użytkownika i miejsca położenia gruntu. Stawki za metr kwadratowy zawarte są w dekreście z dnia 20 maja 1955 r. o niektórych podatkach i opłatach terenowych (Dz. U. nr 16 z 1963 r. poz. 87 art. 9 ust.).

Podatnikom, którzy pobierają wynagrodzenie polegające przepisom o podatku od wynagrodzeń lub są małżonkami osób pobierających takie wynagrodzenie zmniejsza się podatek do 2/3 wysokości, jeżeli nie są jednocześnie podatnikami podatku dochodowego lub obrotowego.

Podatnikom, którzy pobierają renty z funduszków państwowych i nie są podatnikami podatku obrotowego lub dochodowego zmniejsza się podatek od nieruchomości dotyczący gruntów do 1/4 wysokości.

Od podatku od nieruchomości są wolne:

grunty przy budynkach mieszkalnych administrowanych przez zarządy budynków mieszkalnych oddane w dzierżawę i użytkowane jako ogródki przydomowe,

grunty niezabudowane, wyłączone od zabudowy na mocy specjalnych przepisów prawnych,

grunty należące do gospodarstwa rolnego.

Podatek od nieruchomości dotyczy pomieszczeń (budynków). Wymierza się w procentach od wartości czynszowej za powierzchnię użytkową czyli od czynszu, który właściciel pobiera lub mógłby pobierać za najem lokalu. Wartość czynszową ustala się przez pomnożenie powierzchni użytkowej pomieszczenia przez stawkę czynszową ustaloną ustawą. Do powierzchni użytkowej wlicza się powierzchnię wszystkich pomieszczeń bez względu na ich przeznaczenie i sposób użytkowania jak: pokoje, kuchnie, spiżarnie, przedpokoje, alkowy, halle, korytarze, łazienki itp. Nie wlicza się do powierzchni użytkowej balkonów, tarasów, loggi, antresol, szaf, schowków, pralni, suszarni strychów, piwnic, komórek przeznaczonych na opał itp.

Rozróżnia się lokale mieszkalne, (przeznaczone do prywatnego użytku właściciela lub najemcy) i lokale użytkowe (przeznaczone do celów działalności gospodarczej, urzędowej lub innej).

Stawki czynszowe od lokali mieszkalnych, aktualnie obowiązujące, są podane w Dz. U. z 1965 r. nr 35 poz. 224, załącznik. Podane są tam dwie tabele. W tabeli nr 1 są podane niższe stawki, stosuje się je do osób zajmujących lokale, których podstawą utrzymania jest wynagrodzenie za pracę wykonawczą na podstawie umowy o pracę, mianowania, wyboru itp. Poza tym stosuje się je również do osób wymienionych w § 4 ust. 1 w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 20 lipca 1965 r. (Dz. U. nr 35, poz. 224).

Są to m. in. osoby, które pobierają zaopatrzenie emerytalne ze środków państwowych (opieki społecznej),

którzy osiągnęli 60 rok życia,

są uznani za inwalidów,

pobierają naukę w szkołach i utrzymują się ze stypendiów lub pozosta-
ją na utrzymaniu innych osób,

rolnicy opłacający podatek gruntowy, których dochód z gospodarstwa nie przekracza 14 500 zł rocznie i którzy najmują dla siebie i swych rodzin lokale mieszkalne.

W tabeli nr 2 są stawki relatywnie wyższe i stosuje się je do osób nie wliczonych w § 3 i 4 cytowanego rozporządzenia. Stawki czynszowe za lokale samodzielne położone w dzielnicy śródmiejskiej w miastach ponad 50 000 mieszkańców podwyższa się o 10%. Stawki czynszowe za lokale samodzielne w budynkach willowych z ogródkiem kategorii 3—6 podwyższa się o 15%. Stawki czynszowe za lokale użytkowe aktualnie obowiązujące, podane są w Dz. U. z 1958 r. nr 50 poz. 245 — załącznik. Jest tam kilka tabel ze stawkami różnej wysokości. Odpowiednią tabelkę stosuje się do określonego rodzaju lokalu użytkowego. Budynek w którym znajdują się lokale mieszkalne i użytkowe, cały liczy się za użytkowy, jeżeli zawiera więcej niż 85% lokali użytkowych. W takim wypadku do powierzchni użytkowej wlicza się powierzchnię piwnic i strychów. Od wartości czynszowej ustala się podatek od nieruchomości w stopie od 0,5% do 85% w zależności od rodzaju lokalu, jego przeznaczenia i od źródła utrzymania użytkownika.

Podatek za lokale mieszkalne:

od domów jednorodzinnych i lokali w małych domkach mieszkalnych

stanowiących własność osób fizycznych i osób prawnych poza jednostkami gospodarki uspołecznionej gdy czynsz ustala się z tabeli nr 2, ...25% od budynków lub ich części stanowiących własność osób fizycznych lub osób prawnych poza jednostkami gospodarki uspołecznionej wynajętych lub zajętych przez właściciela na cele mieszkalne gdy czynsz ustala się z tabeli nr 1, ...0,5%,

od budynków lub ich części wyjętych spod publicznej gospodarki lokalami, nie wynajętych i nie wydzierżawionych, stanowiących własność osób fizycznych i położonych w miastach lub osiedlach, gdy czynsz ustala się z tabeli nr 1 ...4%,

od budynków lub ich części wyjętych spod publicznej gospodarki lokalami, nie wynajętych i nie wydzierżawionych, stanowiących własność fizycznych i położonych na obszarze gromad, gdy czynsz ustala się z tabeli nr 1 ...0,5%

od budynków lub ich części nie wynajętych i nie wydzierżawionych, wyjętych spod publicznej gospodarki lokalami, stanowiących własność osób fizycznych i położonych na obszarze gromad, gdy czynsz ustala się z tabeli nr 2 ...25%,

od budynków lub ich części wyłączonych spod publicznej gospodarki lokalami, nie wynajętych i nie wydzierżawionych, stanowiących własność osób fizycznych i położonych na obszarze miasta lub osiedla, zajętych na cele mieszkalne, gdy czynsz ustala się z tabeli nr 2 ...45%,

od budynków podlegających publicznej gospodarce lokalami nie należących do podmiotów gospodarki uspołecznionej a wynajętych tym podmiotom ...25%,

od budynków podlegających publicznej gospodarce lokalami, gdy czynsz ustala się z tabeli nr 1 ...25%,

od budynków podlegających publicznej gospodarce lokalami, gdy czynsz ustala się z tabeli nr 2 ...80%.

Wolne od podatku od nieruchomości są:

budynki lub ich części stanowiące własność Państwa i pozostające we władaniu jednostek budżetowych,

nieruchomości stanowiące własność organizacji politycznych i społecznych bądź zawodowych i pozostające w ich władaniu,

nieruchomości stanowiące własność związków wyznaniowych i ich instytucji, zakonów, kongregacji zakonnych, stowarzyszeń religijnych w części służącej wyłącznie i bezpośrednio celom kultu religijnego (np. kościoły, domy modlitwy, kaplice) a pozostające w ich władaniu,

budynki związane z gospodarstwem rolnym, jeżeli składają się nie więcej niż z czterech izb,

lokale reprezentacyjne.

Podatek za lokale użytkowe:

od budynków gospodarczych położonych przy działce domków jednorodzinnych i małych domków mieszkalnych (do 4 lokali), przeznaczonych na cele gospodarcze właściciela, gdy czynsz ustala się z tabeli nr 2 ...25%,

od budynków związanych z gospodarstwem rolnym, położonych na obszarze gmin, wydzierżawionych ...25%,

od budynków nie należących do gospodarki uspołecznionej, wynajętych lub wydzierżawionych podmiotom gospodarki uspołecznionej ...25%,

od budynków wyjętych spod publicznej gospodarki lokalami, stanowiących własność osób fizycznych, nie wynajętych i nie wydzierżawionych i położonych na obszarze gmin ...25%,

od budynków wyjętych spod publicznej gospodarki lokalami, stanowiących własność osób fizycznych, położonych na obszarze miasta lub osiedla ...85%,

od budynków podległych publicznej gospodarce lokalami, stanowiących własność osób fizycznych lub prawnych nie należących do podmiotów gospodarki uspołecznionej nie wynajętych i nie wydzierżawionych ...25%,

od budynków podległych publicznej gospodarce lokalami, stanowiących własność osób fizycznych lub prawnych nie należących do podmiotów gospodarki uspołecznionej i wynajętych innym ...85%.

Wolne od podatku od nieruchomości są pomieszczenia użytkowe:

zabudowania uboczne związane z gospodarstwem rolnym, budynki zajęte przez właścicieli na produkcję młodego drobiu tuczonego typu broiler,

lokale użytkowe w budynkach wolnych od podatku od nieruchomości z tytułu przynależności do organizacji, związku wyznaniowego itp. zob. omówienie wyżej.

Podatek od lokali ustala się w procentach od wartości czynszowej.

Za lokale mieszkalne:

zajęte na własne potrzeby właściciela w budynkach wynajmowanych lub wydzierżawionych, gdy czynsz ustala się z tabeli nr 1 ...3,5%,

w pozostałych wypadkach ...20%.

Za lokale użytkowe:

zajęte przez osoby fizyczne i prawne nie należące do podmiotów gospodarki uspołecznionej na zakłady gastronomiczne nie prowadzące sprzedaży napojów alkoholowych o mocy powyżej 18% ... 15 lub 30%,

w pozostałych wypadkach ...60%.

Wolne od podatku od lokali są:

wszystkie pomieszczenia położone na obszarze gmin (podatek dotyczy tylko nieruchomości położonych na obszarze miast i osiedli),

nieruchomości związane z gospodarstwem rolnym,

lokale zajmowane przez związki wyznaniowe jeżeli służą wyłącznie i bezpośrednio celom kultu religijnego,

lokale mieszkalne w miastach i osiedlach gdy czynsz ustala się z tabeli nr 1 (łącznie z nadwyżką powierzchni).

Uwaga w sprawie ustalania wartości czynszowej w domach zakonnych:

W budynkach zajmowanych przez zakony i kongregacje duchowne (domy generalne, prowincjonalne, zakonne, klasztory) za lokale zajęte na cele mieszkalne należy również uważać pomieszczenia wspólne, używane przez zakonników, jak np. refektarze jadalnie.

Dla pomieszczeń tych ustala się wartość czynszową z tabeli nr 1 proporcjonalnie do ilości osób zamieszkałych w domu zakonnym, którym czynsz ustala się wg stawek tej tabeli. Dla pozostałych powierzchni wartość czynszową ustala się na podstawie stawek zawartych w tabeli nr 2.

Podstawa prawna

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 lipca 1958 r. w sprawie czynszów za lokale użytkowe i wpłat na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej — Dz. U. nr 50 z 1958 r. poz. 245.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 1958 r. w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 25 lipca 1958 r. w sprawie czynszów za lokale użytkowe i wpłat na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej — Dz. U. nr 1 z 1959 r. poz. 5.

Dekret z dnia 20 maja 1955 r. o niektórych podatkach i opłatach terenowych — Dz. U. nr 16 z 1963 r. poz. 87.

Zarządzenie Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 1963 r. w sprawie ustalania wartości czynszowej dla celów wymiaru podatku od nieruchomości oraz podatku od lokali dla budynków nie wynajętych i nie wydzierżawionych — M. P. nr 6 z 1963 r. poz. 29.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 lipca 1965 r. w sprawie ustalania wartości mieszkalne — Dz. U. nr 35 z 1965 r. poz. 224.

Zarządzenie Ministra Finansów z dnia 25 marca 1968 r. w sprawie całkowitego lub częściowego zaniechania ustalania zobowiązań podatkowych w zakresie podatku od nieruchomości i od lokali oraz zawieszenia podatku od lokali M. P. nr 14 z 1968 r. poz. 91 (rb).

KURIA BISKUPIA

Ks. Dr Wł. SYGNATOWICZ

ROK JUBILEUSZOWY W DIECEZJI GORZOWSKIEJ

W swoim przemówieniu wygłoszonym w dn. 9 maja 1973 r. Ojciec św. przekazał światu doniosłą wiadomość: „Po modlitwie i przemyśleniu postanowiliśmy w zbliżającym się roku 1975 obchodzić Rok święty” (cfr. Osserv. Rom. z 10 maja 1973 r.). W dalszym ciągu swego odezwania się pap. Paweł VI zapowiedział, że wprawdzie centralnym ośrodkiem jubileuszu będzie Rzym, ale wymagane warunki do zdobycia szczególnych owoców duchowych będą antycypowane i przyznane Kościołom lokalnym już od uroczystości Zestania Ducha Św. w dniu 10. VI. 73 r.

Jak wiemy Episkopat Polski zdecydował, że uroczyste rozpoczęcie obchodów Roku św. w naszej Ojczyźnie będzie miało miejsce w dniu 1 stycznia 1974 r. (cfr. List E-patu Pol. na uroczystość Chrystusa Króla 1973 r.).

List pasterski biskupów polskich odczytany 1.I.1974 r. we wszystkich kościołach naszego kraju, nakreślił cele i zadania tego świętego okresu. Zgodnie z sugestią Ojca św. mają nimi być: odnowa życia wewnętrznego i w konsekwencji pojednania z Bogiem i bliźnimi. Rok św. ma być okazją do terapii duchowej, a przynajmniej do refleksji duchowej.

Nasz Arcypasterz w swoim odezwanii się do wiernych, dnia 21 stycznia 1974 r., nakreśla program pracy w Roku św., a mianowicie całe nasze duszpasterskie działania w Roku jubileuszowym „ma zmierzać do tego, aby serca ludzkie zamykające się lub mało otwarte na Boga, otworzyły się szeroko na Tego, który jest samą prawdą i samym dobrem, a przez to stały się one lepsze i dla świata”. W tym duchu odzywa się Ks. Biskup Ordynariusz w następnych listach pasterskich, zwłaszcza z okazji Wielkiego Postu i okresu wielkanocnego. Bardzo ważnym dla przeżycia Roku

św. staje się wydany z polecenia Arcypasterza i z uwzględnieniem Jego cen-nych uwag i sugestii — Podręcznik przygotowania pielgrzymki odpustowej w Roku Jubileuszowym.

Celem należytej koordynacji wszystkich prac związanych z pielgrzymkami jubileuszowymi powołał Arcypasterz DIECEZJALNY KOMITET ROKU ŚW., na czele którego stanął Ks. Bp Dr Paweł Socha, sufragan gorzowski.

Dzięki takiemu ustawieniu i rozpracowaniu programu Roku św. w diecezji gorzowskiej — pielgrzymki przybywające do katedry cechowały wielkie zaangażowanie, duch modlitwy, budująca postawa i duża frekwencja.

Zgodnie z instrukcją Arcypasterza, katedra gorzowska otwarła podwoje dla pielgrzymek parafialnych w dniu 12 maja 1974 r. W poszczególne niedziele przyjeżdżały pielgrzymki z parafii uprzednio wyznaczonych przez Diec. Kom. Roku św. Były to niedziele: 12. V., 19. V., 9. VI., 23. VI., 15. IX., 22. IX., 29. IX., 6. X., 13. X.

Porządek każdej uroczystości pielgrzymkowej był z góry ustalony. Pięć minut przed godziną 15.00 rozkołysane dzwony katedralne zapraszały pielgrzymów na uroczystą Mszę św., którą w początkowym okresie, pod nieobecność Biskupów — odbywających wizytacje kanoniczne parafii, odprawiał jeden z członków Kapituły Katedralnej. Przed jej rozpoczęciem proboszcz parafii katedralnej ks. Inf. Dr Wł. Sygnatowicz witał w krótkich słowach wszystkich pielgrzymów życząc, by uczestnictwo we Mszy św. i nabożeństwo pokutnym wzbogaciło ich serca w łaski jubileuszowe. W czasie Mszy św. jeden z kanoników głosił Słowo Boże.

Po Mszy św. pielgrzymi brali udział w jubileuszowym nabożeństwie pokutno-eucharystycznym na które składały się czytania biblijne, wzruszająca adoracja Krzyża św., po czym nabożeństwo eucharystyczne z modlitwą jubileuszową i uroczystym „Ciebie, Boże, wychwalamy"... Na zakończenie rozbrzmiewał hymn „Boże, coś Polskę”, powierzający opiece Bożej naszą Ojczyznę na drugie Tysiąclecie. W końcu Ks. Proboszcz żegnał pielgrzymów życząc im, by wpisanie się pielgrzymów do pamiątkowej księgi jubileuszowej było symbolem i rękojmią zapisania się na zawsze w Sercu Bożym, a otrzymana świeca jubileuszowa zobowiązaniem do niesienia światła wiary do swoich parafii, domów, rodzin, warsztatów pracy.

W podniosłym nastroju religijnym wracali pielgrzymi do swoich nieraz bardzo odległych parafii.

Trzeba dodać, że wszyscy uczestnicy pielgrzymek mogli po przyjeździe do stolicy diecezjalnej znaleźć miejsce chwilowego wytchnienia, ewentualnie wypicia ciepłej herbaty w salkach domu parafialnego.

Niemalże we wszystkich pielgrzymkach zanotowano dużą frekwencję. Katedra prawie zawsze była wypelniona po brzegi. W dniu pielgrzymek liczne konfesjonały były obsługiwane przez spowiedników, a przy konfesjonalach widać było kolejki penitentów. Wielu zresztą odbyło spowiedź św. w swych parafiach z okazji dni rekolekcyjnych, które poprzedzały wyjazd z pielgrzymką do katedry.

Ważnym wydarzeniem, którego nie sposób pominąć była pielgrzymka ogólnodiecezjalna, jaka z woli Ojca św. i zgodnie z ustaleniami Krajowego Komitetu Roku św. odbyła się 2 czerwca 1974 r. w uroczystość Zesłania Ducha Św. Był to wielkie Veni Creator całego Kościoła Gorzowskiego. Uroczystości przewodniczył Arcypasterz Ks. Bp Dr Wilhelm Pluta. Przybyli na nią członkowie Kapituły Katedralnej, Księża pracujący w Kurii

Biskupiej i Sądzie Duchowym, Księża Profesorowie i Alumni z Seminarium Duchownego, przedstawiciele duchowieństwa i Zakonów oraz liczne delegacje wiernych. Cała rodzina diecezjalna skupiona wokół Ojca diecezji wielbiła, za przyczyną Maryi, Matki Kościoła i Świętych Pańskich — Jezusa Chrystusa — naszego Zbawcę. Została też podkreślona jedność naszego ludu z biskupem i jedność Kościoła lokalnego z Wikariuszem Chrystusa pap. Pawłem VI.

Okres jesienny był okazją dla pielgrzymek parafialnych z pozostałych jeszcze dekanatów oraz dla pielgrzymek stanowych. Przewodniczył im w większości, w zastępstwie wizytującego parafie Arcypasterza — ks. Biskup Sufragan.

Ks. Biskup Ordynariusz pragnął osobiście brać udział w pielgrzymce kapłanów, którzy przybyli do katedry w dwóch grupach. We wtorek, 12 listopada 74 r., o godz. 15.30 w nabożeństwie jubileuszowym wzięli udział Księża przyjeżdżający na studia ATK oraz kapłani z dekanatów: Gorzów Wlkp., Kostrzyn n/O., Strzelce Kraj., Pszczew, Rzepin, Babimost i Świebodzin. Wszyscy inni kapłani przybyli do katedry na swoje jubileuszowe spotkanie ze Zbawcą, 15 listopada 74 r., o godz. 10.30. W obu przypadkach Arcypasterz przewodniczył nabożeństwu i wygłosił konferencję okolicznościową o formacji duchowej kapłana, akcentując konieczność jedności kapłanów z biskupem i unikania wszystkiego co tę jedność nadwęża.

Z okazji Tygodnia Miłosierdzia — do katedry przybyli chorzy, cierpiący z całego m. Gorzowa, by skorzystać z łask jubileuszowych. Mszę św. odprawił i wygłosił naukę Ks. Bp Sufragan.

W diecezji gorzowskiej pracuje spora liczba katechetek i katechetów. Współpracują oni wydatnie z kapłanami w dziele nauczania religii. Dla nich też zorganizowano uroczystość pielgrzymkową w dniu 24 października 74 r. Przewodniczył jej Ks. Bp Sufragan, opiekun Wydz. Nauki Katol. przy Kurii Biskupiej. Nabożeństwo do Krzyża św. i adoracją Najśw. Sakramentu przeprowadził wizytator diecezjalny nauki religii Ks. mgr Henryk Dworak.

Pięknie zapisał się w kalendarzu diecezjalnego Roku św. dzień 27 października 74 r. — wyznaczony na pielgrzymkę dla młodzieży szkół średnich z terenu całej diecezji. Z pociągów, autobusów, samochodów i autokarów, które przyjechały do Gorzowa, wysypywały się gromady młodzieży podążającej do katedry razem ze swoimi Księżmi Prefektami. W katedrze było tłoczno, ale nastrój był modlitewny i podniosły. Ks. Bp Sufragan powitany przez diecezjalnego wizytatora nauki religii Ks. mgr H. Dworaka celebrował Mszę św., a wraz z nim Księża Prefekci z Zielonej Góry, Głogowa, Piły, Strzelec Kraj. i Skwierzyny. Szereg pieśni religijnych, uprzednio przygotowanych śpiewała młodzież. Zespół instrumentalno-wokalny Floretti z parafii OO. Kapucynów z Nowej Soli wykonał kilka ciekawych utworów mszalnych. Asystę pontyfikalną objęła młodzież z Służby Liturgicznej parafii św. Rodziny z Piły, a posługę lektorską młodzież z parafii św. Jadwigi i Najśw. Zbawiciela z Zielonej Góry.

Postawa młodzieży była budująca, wielu przystąpiło do Stołu Pańskiego. W czasie procesji z darami przedstawiciele poszczególnych parafii składali symboliczne dary ołtarza charakterystyczne dla regionu i miasta.

W niedzielę 10 listopada 74 zaroilo się w Gorzowie od ministrantów, którzy wraz ze swoimi Księżmi Opiekunami, już od wczesnej pory przyjeżdżali do katedry z rozmaitych stron diecezji. Wielu z nich było poraz

pierwszy w stolicy diecezjalnej, więc nic dziwnego, że ich przeżycia jubileuszowej pielgrzymki były szczególnie bogate. Reprezentacje poszczególnych parafii tworzyły piękną, barwną mozaikę strojów, ministranckich sztandarów czy proporców. Widać było wzorowe i budujące zachowanie ministrantów w czasie uroczystej Mszy św. celebrowanej przez Ks. Bp Sufragana razem z koncelebransami opiekunami Liturgicznej Służby Ołtarza. Asystę do Mszy św. pontyfikalnej, scholę i lektorów przygotowały parafie: katedralna i św. Krzyża w Gorzowie Wlkp.

Wśród licznych stanowych pielgrzymek nie mogło zabraknąć też grupy młodzieży, która staje u progu egzaminu maturalnego, a równocześnie u progu nowego etapu życiowego. Ta młodzież niezadługo będzie musiała podjąć decyzję odnośnie kierunku swych studiów ewent. podjęcia pracy zawodowej. Decyzja ta będzie ważna także dla społeczeństwa i Kościoła.

Młodzież z całej diecezji przybyła do katedry pątniczym szlakiem Roku św. 24 listopada 1974 r. Także tym razem uroczystościom jubileuszowym przewodniczył Ks. Bp Sufragan, który celebrował Mszę św. i wygłosił okolicznościowe kazanie. Niektórzy pełnili w czasie Mszy św. służbę przy ołtarzu jako lektorzy, czy przy asyście pontyfikalnej. Wspólna modlitwa jubileuszowa, braterski nastrój panujący wśród młodzieży rozmaitego regionu naszej diecezji były niezapomnianym i trwałym przeżyciem oraz umocnieniem więzi z Bogiem i braćmi.

Katedra gorzowska, świątynia zabytkowa, czcigodna Matka Kościoła Gorzowskiego, pragnęła przyjąć w swe ramiona jak najliczniejsze rzesze pielgrzymów, ale szczerpło miejsca nie zawsze na to zezwalała. Dlatego Dec. Kom. Roku św. przeznaczył osobną niedzielę pielgrzymkową, wyłącznie dla młodzieży szkół średnich m. Gorzowa. Była to pierwsza niedziela adwentowa — 1 grudnia 1974 r. W tę niedzielę młodzież gorzowska wypełniła po brzegi kościół katedralny. Dobrze przygotowana przez swoich duszpasterzy, uczestniczyła aktywnie w obchodach Roku św. pod przewodnictwem swego opiekuna, Ks. Bpa Sufragana.

Rok 1974 — z racji obchodów jubileuszowych w Kościołach Lokalnych był osobliwą kartą w życiu religijnym wiernych. Zapewne był bogatym w przeżycia religijne i hojnym w łaski Boże.

Ojciec św. w swoim przemówieniu wygłoszonym 16.V.1973 r. w czasie audiencji, m.in. powiedział: „Dojrzał już czas, aby dokonać świadomej i całościowej oceny wartości najwyższych i wartości podrzędnych... Czy chcemy być autentycznymi wyznawcami Chrystusa, czy też tylko wpisanymi do rejestru ochrzczonych... Czy chcemy Boga i Chrystusa uczynić ośrodkiem warunkującym i uzasadniającym nasze życie z Jego Dramatem Odkupienia, z Jego niezawodnym szczęściem obecnym i przyszłym”? (ofr. Osserv. Rom. z 17.V.73).

Wydaje się, że wiele tysięcy pielgrzymów Roku św. zrozumiało, że dojrzał czas, by w prawdziwej odnowie życia i pojednania z Bogiem i braćmi, stać się autentycznymi wyznawcami Chrystusa. Byłoby to nieocenione dary Roku Św.

Ks. Mgr E. WELZANDT

PIELGRZYMKA JUBILEUSZOWA SIÓSTR

Pielgrzymka jubileuszowa Sióstr zakonnych pracujących na terenie diecezji Gorzowskiej odbyła się do Katedry 4 czerwca 1974 r. i do Otynia — 6 czerwca 1974 r.

Pielgrzymka jubileuszowa była połączona z Dniem Skupienia dla Sióstr Przełożonych, który odbywa się co dwa miesiące.

W Katedrze Mszę św. odprawił i wygłosił homilię Ks. Edward Welzandt, a konferencję ascetyczną wygłosił o tematyce Roku Jubileuszowego O. Gwardian Damian Zawitkowski. W Otyniu Msze św. odprawił Ks. Edward Welzandt, a homilię o kulcie figury Matki Otyńskiej wygłosił Ks. Proboszcz Władysław Szeremet.

DZIEŃ SKUPIENIA

W dniach 30 listopada i 1 grudnia u.br. odbył się w Rokitnie Dzień Skupienia z terenu diecezji Gorzowskiej. Udział wzięły 32 panie. Rozpoczęcie nastąpiło w sobotę o 18-tej, a zakończenie w niedzielę o 16-tej. Dzień Skupienia przeprowadził O. Leon Mońko — Krajowy referent duszpasterstwa rodzin. Udział wzięł również diecezjalny referent Wydziału Duszp., Ks. Edward Welzandt i p. Maria Szotowska. O. Mońko w konferencjach mocno podkreślił teologiczną stronę celu człowieka, służby Bogu i człowiekowi. Uczestnicy opuszczali Rokitno z wdzięcznością za przeżycie Dnia Skupienia. Szczególne wrażenie wywiera saktuarium Maryjne — Patronki diecezji.

WYKŁADY DLA PRELEGENTÓW KURSÓW PRZEDMAŁŻEŃSKICH

2 grudnia 1974 r. w Kurii Biskupiej w Gorzowie Wlkp. odbyło się spotkanie dla prelegentów kursów przedmałżeńskich z terenu diecezji pod przewodnictwem Ks. Biskupa Ordynariusza. Spotkanie miało następujący przebieg:

1. o godz. 10.00 odbyło się spotkanie II stopnia, w czasie którego księża prelegenci, którzy brali już udział w prowadzeniu kursów, podzielili się swoim doświadczeniem. Zasadniczo wszyscy stwierdzili, że tam, gdzie parafia była przygotowana kurs się udał.
2. o godz. 10.30 Ks. Biskup Ordynariusz wygłosił prelekcję informacyjną dla księży kandydatów na prelegentów kursów. Uczestnicy zostali zobowiązani do zaznajomienia się z diecezjalnym podręcznikiem kursów przedmałżeńskich.
3. o godz. 12.00 O. Leon Mońko — Krajowy referent duszpasterstwa rodzin, wygłosił referat dla prelegentów, którzy już przeprowadzali kurs, jak i dla kandydatów na temat oprawy liturgicznej i modlitewnej kursów oraz ubogacenie wykładów teologią i Pismem św. Prelegent podkreślił, że należy ukazać plan Boży odnośnie małżeństwa i rodziny, a wtedy wymagania zawarte w przykazaniach wypływają same, są uzasadnione i łatwiejsza jest ich akceptacja. Po referacie wywiązała się dyskusja. Zabrał głos Ks. Biskup Ordynariusz i podziękował O. Mońko za cenny referat oraz zaznaczył, że w kierunku rozmodlenia zmierzają nasze wytyczne diecezjalne.

4. o godz. 14.00 odbyło się jeszcze spotkanie dekanalnych referentów duszpasterstwa rodzin. Referat na temat zadania i roli dekanalnego referenta wygłosił O. Mońko. Ożywiona dyskusja wykazała jak bardzo aktualny był poruszany temat.

Ks. T. SKIBIŃSKI Ks. H. DWORAK

ROK JUBILEUSZOWY W SANKTUARIUM MATKI BOŻEJ

W WYSOKIEJ CERKWI

Decret Prymasa Polski z dnia 17 listopada 1973 r., dot. odpustu zupełnego w Roku Jubileuszowym wymienia wśród warunków pielgrzymkę do kościoła katedralnego lub sanktuarium. Po tej myśli Okólnik Kurii Biskupiej w Gorzowie Wlkp. (Nr 1/74) podaje szereg kościołów w diecezji, m.in. kościoł parafialny w Wysokiej Cerkwi.

Sanktuarium maryjne w tej miejscowości posiada swoją bardzo bogatą tradycję pielgrzymkową, nic więc dziwnego, że w Roku Jubileuszowym przybywały pielgrzymki ogólne, stanowe oraz indywidualni pielgrzymi.

- Niedziela 5 maja 1974 r. — dzień pielgrzymki dek. Głogów-Wschód. 2.100 pielgrzymów i 18 kapłanów reprezentowało par.: św. Mikołaja — Głogów, Grębocice, Krzepów, Kwielice, Rzeczyce, Białolekę, Serby i Wysoką Cerkiew.
- Wniebowzięcie N.M.P. 15 sierpnia 1974 r. — dzień pielgrzymki ogólnej, gromadzi 1.700 pielgrzymów i 23 kapłanów.
- Niedziela Wniebowzięcia N.M.P. 18 sierpnia 1974 r. — dzień pielgrzymki ogólnej, gromadzi 3.200 pielgrzymów i 11 kapłanów.
- Niedziela Narodzenia N.M.P. 8 września 1974 r. — dzień pielgrzymki ogólnej, gromadzi 3.500 pielgrzymów i 14 kapłanów.
- Niedziela 13 października 1974 r. — dzień pielgrzymki dek. Koźuchów. 470 pielgrzymów i 5 kapłanów reprezentowało par.: św. Michała i św. Antoniego z Nowej Soli, Nowe Miasteczko i Bytom Odrz.
- Niedziela 24 października 1974 r. — dzień pielgrzymki dek. Głogów-Zachód. 510 pielgrzymów i 7 kapłanów reprezentowało parafie kondekanalne.

W jubileuszowej pielgrzymce stanowej przybyła do Sanktuarium młodzież par. św. Mikołaja z Głogowa w liczbie 50 osób i ministranci z par. św. Antoniego z Nowej Soli w liczbie 30 osób.

W każdą niedzielę i święto grupa 20 — 30 wiernych, prywatnie nawiedzała Sanktuarium Maryjne, korzystając z sakramentu pokuty i przystępując do Komunii św.

Wymienione niedziele pielgrzymkowe zgromadziły 78 kapłanów i 11.600 pielgrzymów, z tego ok. 3.100 osób przystąpiło do Komunii św. w miejscu odpustowym.

Ks. H. DWORAK

PROMOCJA LEKTORSKA

Wieczorem, w dniu 1 grudnia 1974 r. w kościele parafialnym OO. Kapucynów w Gorzowie Wlkp., odbyła się uroczysta promocja lektorów.

Kandydaci reprezentowali wszystkie ośrodki Służby Liturgicznej Ołtarza m. Gorzowa. Pobłogosławienia kandydatów do funkcji publicznego czytania Słowa Bożego w zgromadzeniu liturgicznym Ludu Bożego, dokonał Ks. Bp Dr Paweł Socha.

Uroczystość zaszczylicili: rodzice, rodzeństwo kandydatów, przedstawiciele Służby Liturgicznej Ołtarza z poszczególnych parafii gorzowskich oraz Księża Opiekunowie.

Spiewy liturgiczne podczas promocji i celebry Mszy św. wykonała studencka schola z gorzowskiego ośrodka Duszpasterstwa Akademickiego. Promocja wieńczyła wielomiesięczny cykl pracy przygotowawczej, pod kierunkiem Księży Prefektów.

NA MARGINESIE

Na marginesie komunikatu Prymasa Polski, Ks. Stefań Kard. Wyszyńskiego, pragniemy donieść, iż cyt. Directorium zostało opublikowane 20 grudnia 1973 r. Konsultor Kongregacji Kultu Bożego — Gilberto Agustoni na konferencji prasowej oznajmił, że dokument ten powstał w wyniku długich i żmudnych prac, ponieważ z wielu stron płynęły prośby do Kongregacji o uregulowanie problemu adaptacji liturgii Mszy św. dla dzieci. Podstawą prac była główna linia realizacji Konstytucji o liturgii św., która postuluje dostosowany udział w czynności liturgicznej „...do wieku, stanu, rodzaju życia i stopnia kultury religijnej” (19), z uwzględnieniem różnic kulturowo-narodowych (38).

Kiedy w roku 1969 wydano nowy mszał, prace adaptacyjne stały się możliwe, a ich ukoronowaniem jest „Directorium de Missis cum pueris”.

Dla obszaru j. niemieckiego i Szwajcarii, na zlecenie Episkopatu Niemieckiego, Komisja d/s problemów dzieci i młodzieży, Związek Katechetów opracował i wydał wytyczne Mszy św. dla dzieci (Gottesdienst mit Kindern, praca zbiorowa, wyd. DKV, München i Instytut Liturgiczny, Trier, 1972).

Wprowadzenie do tego wydania wyraźnie podkreśla trzyletni czasokres aprobaty kościelnej ad experimentum. Niemniej udzielony czas powinien służyć dalszemu zbieraniu doświadczeń — takie życzenie wysuwa Przewodniczący Komisji Liturgicznej Episkopatu, Bp B. Stein. Ogłoszone wytyczne i zalecenia dot. liturgii Słowa i Eucharystii w ramach Mszy św. dla dzieci — są interesujące.

WYDZIAŁ DUSZPASTERSKI

DUSZPASTERSTWO DOBROCZYNNOSCI

Jedną z ważnych dziedzin pracy duszpasterskiej w parafii jest duszpasterstwo charytatywne, którego zasadniczym celem jest rozwijanie we wspólnocie parafialnej ducha miłości, postawy otwartych oczu i serca na potrzeby duchowe i materialne bliźnich oraz rozumne angażowanie się do współpracy z duszpasterzami. Tego rodzaju praca jest też najlepszą szkołą wychowania do autentycznej wiary, jak mówi Apostoł: „przez miłość czynną”.

Biorąc pod uwagę walor pracy i wskazania dane w tej dziedzinie przez Ks. Bpa Ordynariusza w liście pasterskim z IX.1973 r. przypominamy i usilnie prosimy Przewielebnych Duszpasterzy:

1. Formować w parafii grupę oddanych osób, które po zapoznaniu się z istotą pracy charytatywnej świadomie i czynnie włączą się do współpracy w duszpasterstwie parafialnym.

Ks. Prob. K. RADOM Ks. H. DWORAK

OBCHODY 600-LECIA KOŚCIOŁA ŚW. WAWRZYŃCA W ŁUGACH

Jak wskazują dane historyczne kościół parafialny p.w. św. Wawrzyńca w Ługach (dek. Zielona Góra), był budowany w latach 1375—76, a konsekrowany w r. 1411. Do roku 1853, jako kościół filialny należał do parafii Otyń, ówczesnie administrowanej przez OO. Jezuitów.

Kanoniczna erekcja parafii Ługi jest stosunkowo późna, przypada bowiem na rok 1854. Obiekt sakralny przez cały czas był w administrowaniu Kościoła katolickiego, mimo zmiennych kolei katolicyzmu na tych terenach.

Parafia przez długi okres czasu przygotowywała się do swego jubileuszu. Temu tematowi poświęcona była wizyta duszpasterska (kołęda) w okresie Bożego Narodzenia 1973 r., kiedy to jako motto naszych rozważań wzięliśmy słowa Pisma św.: „...aby wszyscy stanowili jedno, jak Ty, Ojcze, we Mnie, a Ja w Tobie, aby i oni stanowili jedno w Nas...” (J 17, 21—22). Tematycznie z tym związane były również rekolekcje św. przeprowadzone w dniach 4 — 10 sierpnia 1974 r. jako bezpośrednie przygotowanie duchowe do obchodów 600-lecia. Ten wzniosły moment powracał także często w kazaniach i katechezie dzieci i młodzieży.

Duchowe przygotowanie jubileuszu wiązało się z zasadniczą troską o mienie materialne Kościoła całej parafii: budynki sakralne, plebanie i budynki gospodarcze. Założono nową instalację elektryczną w kościele paraf. w Ługach i filial. w Zatoniu, oba kościoły odmalowano, położono również nowy tynk na kościele filial. w Suchej i plebanii, której wnętrze odrestaurowano.

Uroczystości jubileuszowe w dniu 11 sierpnia 1974 r. zaszczycił swoją obecnością Ks. Bp Dr Paweł Socha, sufragan gorzowski, dziekan zielonogórski, Ks. Prałat Władysław Nowicki oraz okoliczni Księża. Z gości zagranicznych wziął udział Ks. Höptner, ur. w parafii Ługi, natomiast ostatni niemiecki duszpasterz Ks. Alfons Peltner, z powodu słabego stanu zdrowia nie przybył. Spoza diecezji przybyli: Ks. Urbański (dioc. warszawska), S. Marzec (Bardo Śl.), związani z tą parafią. Nieobecny był Ks. Jan Głazewski, prob. par. Słońsk.

Uroczystości rozpoczęły się o godz. 10-tej Mszą św., podczas której Ks. Biskup wygłosił kazanie do młodzieży o wartościach i ideałach młodego człowieka, którymi winien żyć na co dzień.

Punktualnie o godz. 13-tej zaczyna się centralna uroczystość jubileuszowa: suma koncelebrowana, kazanie, poświęcenie tablicy pamiątkowej oraz Te Deum.

Na wstępie Ks. Proboszcz Kazimierz Radom powitał Dostojnego Gościa — Ks. Biskupa Sufragana, Księży oraz rzesze Wiernych, wskazując motyw odświętnego zgromadzenia Ludu Bożego w przastarej świątyni. W zakończeniu miejscowy Duszpasterz odczytał nadesłany list Ks. Alfonsa Peltnera.

Ks. Biskup w swoim odezwananiu się do wspólnoty Kościoła w Ługach

podziękował za wyrazy serdecznego powitania, za dbałość o stan Domu Bożego, za powołania kapłańskie i zakonne kształtowane w tej parafii. Osnowę przemówienia stanowiło zagadnienie godności i postaw chrześcijanina w dzisiejszym świecie, które wyrażają się w gotowości do ofiary i niesienia pomocy braciom. Ta dyspozycyjność człowieka wyrasta na kanwie służby Chrystusowi i autentycznego życia Bogiem na każdy dzień.

Trwałym upamiętnieniem wydarzeń obchodów jubileuszowych jest tablica pamiątkowa: „600-lecie Kościoła św. Wawrzyńca w Ługach; — Spraw Panie, abyśmy jedno byli, jak Ty i Ojciec Twój, jedno jesteście — (J 17, 21—22), proszą wierni parafii Ługi, Rok Święty 1974”, którą poświęcił Ks. Biskup. Uroczystości kościelne w dniu 11 sierpnia 1974 r. zakończyły odśpiewanie dziękczynnego Te Deum.

W duchu podziękowania za opiekę Bożą nad parafią, umartwienia i ofiary — dwustu wiernych parafii Ługi w pieszej pielgrzymce udało się do Sanktuarium Maryjnego w Otyniu (18.VIII.74 r.). Ten akt religijny należy uznać za rzeczywistość wyrosłą wokół uroczystości jubileuszowej.

Ks. A. PELTNER

NA UROCZYSTOŚĆ 600-LECIA KOŚCIOŁA W ŁUGACH

Serdecznie dziękuję za zaproszenie mnie na uroczystość 600-lecia kościoła św. Wawrzyńca w Ługach. Niestety stan mojego zdrowia nie pozwala mi osobiście uczestniczyć w uroczystości jubileuszowej. Dlatego uprzejmie proszę o łaskawe odczytanie przesłanego poniżej słowa, pozdrowienia:

Od roku 1939—45 byłem także proboszczem w Ługach i w tym czasie, za łaską Bożą zdołałem odnowić i na nowo pozłocić ołtarz oraz ambonę, i chrzcielnię. W roku 1933 otrzymałem święcenia kapłańskie we Wrocławiu, z rąk J.Em. Ks. Kard. Bertrama. W następnych latach byłem wikariuszem w Zielonej Górze i Nowej Soli, aż do objęcia w roku 1939 parafii w Ługach.

Aż do roku 1854 kościół parafialny w Ługach był kościołem filialnym par. Otyń, administrowanej przez Ojców Jezuitów. Z tego powodu cała okolica w czasie reformacji, spowodowanej przez Marcina Luthra, pozostała wierna Kościołowi Katolickiemu, a parafianie zawierali tylko czysto katolickie małżeństwa, nawet pomiędzy krewnymi wobec czego w dawnych księgach kościelnych często powtarzają się te same nazwiska np. Parnitzki; rodzin tego nazwiska mieszkało w parafii piętnaście.

Przygotowując się we Wrocławiu do kapłaństwa, nauczyliśmy się także podstawowych zasad j. polskiego. Dlatego mogłem podczas nabożeństw dla pracujących, w czasie ostatniej wojny w parafii Ługi, Polaków, na które nie wolno było Niemcom uczęszczać, głosić również kazania w j. polskim.

W październiku 1945 r. opuściłem parafię Ługi i objąłem par. w Eisenhüttenstadt (NRD), nie daleko Frankfurtu n/Odrą. Z powodu choroby serca przeszedłem w stan spoczynku i mieszkam odtąd w par. Baruth, niedaleko Berlina. Mimo tego, tęskno mi nieraz za moją dawną parafią w Ługach. Podczas mojego ostatniego pobytu w Ługach poznałem tamtejszego proboszcza (Wielkanoc tego roku), który mnie, jak i ks. Höptnera, pochodzącego z tamtejszej parafii, zaprosił łaskawie na uroczystość waszego Jubileuszu.

Za otrzymane zaproszenie serdecznie dziękuję i przesyłam na dzień jubileuszu serdeczne życzenia obfitych łask Bożych dla kościoła i całej parafii. Niech światło wiary katolickiej, które nieprzerwanie jaśniało w parafii Ługi, także w czasie reformacji, zostanie zachowane przez wierne

wytrwanie przy świętym Kościele Chrystusowym, na chwałę Bożą i zbawienie dusz nieśmiertelnych.

Przesyłam Ks. Proboszczowi jak i wszystkim drogim parafianom serdeczne życzenia błogosławieństwa Boga Wszechmogącego, Ojca i Syna i Ducha Świętego. Niech ono na zawsze na Was spocznie i nieustannie towarzyszy.

(—) Alfons Peltner

WSPOMNIENIA POŚMIERTNE

KS. PRAŁAT JAN PALICA

Ks. Prał. Jan PALICA urodził się w dniu 2 stycznia 1895 r. w Kozłowie. Święcenia kapłańskie otrzymał z rąk Ks. Arcybpa Józefa Bilczewskiego (Lwów, 29.V.1919 r.). Po święceniach rozpoczyna pracę jako wikariusz w Dolinie, a następnie na stanowisku administratora par. Wicyń, gdzie prowadzi budowę pięknego kościoła. Parafia ta wydała kilku kapłanów, których powołania kształtowały się pod baczną opieką Ks. Prob. J. Palicy. W latach następnych zostaje przeniesiony do Koropotnik. Kolejnymi placówkami Jego pracy kapłańskiej są: Delatyn i Kałusz, skąd wyjeżdża na Ziemię Zachodnie.

W diec. gorzowskiej pracuje w latach 1945-55, jako proboszcz i dziekan w Gryfinie. W tym dziesięcioleciu prowadzi liczne remonty kościołów i plebanii: Gryfino, Weltyń, Wirów, a równocześnie przyjmuje i święci dalsze kościoły w St. Czarnowie, Mielenku, Bartkowie, Borzymiu, Baniach, Lubanowie, Sobieradzu i Swobnicy.

W latach 1956-58 duszpasterzuje w Szczecinie-Dąbiu, a w latach 1958-1968 w par. Zbąszynek, dek. Babimost. Tu przechodzi w stan spoczynku. Oprócz prac administracyjno-remontowych Ks. Prał. J. Palica pełnił przez długie lata funkcje prefekta szkół średnich w Gryfinie i nauczyciela nauki religii w licznych szkołach podstawowych.

Będąc pracowitym i gorliwym kapłanem Kościoła powierza Mu funkcję dziekana, a w uznaniu zasług, obdarza Go godnością szambelana pa-pieskiego.

Okres sześciu lat emerytury spędza w Zbąszynku, czynnie uczestnicząc w pracy duszpasterskiej, szczególnie w konfesjonale. Jego służba w konfesjonale znana jest nie tylko na terenie parafii, ale i w dekanacie.

Ks. Prał. Jan Palica umiera w Szpitalu Wojewódzkim w Zielonej Górze, na raka nerki, w dniu 25 kwietnia 1974 r. Okres cierpień i dolegliwości znosi cicho i spokojnie. Ciało Zmarłego przewieziono z Zielonej Góry do kościoła pomocniczego Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Zbąszynku. W niedzielę (28.IV.74) odbyła się eksportacja zwłok do kościoła parafialnego. Kondukt prowadził Ks. Kan. Michał Milewski, a mowę żalobną wygłosił Ks. Józef Janicki, dziekan babimojski.

Pogrzeb odbył się w poniedziałek, w dn. 29 kwietnia 1974 r. Uroczystościom pogrzebowym oraz koncelebrowanej Mszy św. przewodniczył Ks. Bp Dr Paweł SOCHA, sufragan gorzowski. Kazanie żalobne w kościele wygłosił Ks. Prał. Władysław Nowicki, proboszcz i dziekan zielonogórski a mowę pożegnalną nad mogiłą: Ks. Prał. Józef Zator-Przytocki. W pogrzebie Zmarłego wzięło udział ok. 80 Księży z diec. gorzowskiej oraz liczne tłumy wiernych, którzy manifestowali swój szacunek, uznanie dla pracy i postawy zmarłego Ks. Prał. J. Palicy.

Redakcja

Redaguje ks. mgr HENRYK DWORAK

Za zezwoleniem Władzy Duchownej

Wydaje Kuria Biskupia w Gorzowie Wlkp.

Druk: Gorzowska Drukarnia Akcydensowa w Gorzowie Wlkp.

650 egz. - zam. - 241 - 1.75 - E1/58